

കൊട്ടാരം ലേഖികയുടെ അഭിമുഖങ്ങൾ

(മഹാഭാരതപുനരാഖ്യാനം: ഭാഗം ഏഴ്)

കെ പി നിർമ്മൽകുമാർ

കൊട്ടാരം ലേഖികയുടെ അഭിമുഖങ്ങൾ
കെ പി നിർമ്മൽകുമാർ
(മലയാളം: മഹാഭാരതപുനരാഖ്യാനം, ഭാഗം ഏഴ്)

© 2015–2024, K P Nirmalkumar

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of **River Valley Technologies**.

The electronic versions were generated from sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using **X_YL^AT_EX** from **T_EXLive** 2023 and the cloud framework, **Ithal (ഇതൾ)**. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana Institute of Typography**. The font used for Latin script was **Linux Libertine** developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of **Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike** license for free download and usage.

Cover: Draupadi, wife of the Pandavas, carrying beverages to Keechaka's court, a painting by Raja Ravi Varma (1848–1906). The image is taken from **Wikimedia Commons** and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

‘ഇപ്പോഴും സംശയരോഗികൾ ആണോ അയൽപക്ക സന്യസ്തർ?’, കൊട്ടാരം ലേഖിക ഭീമനോട്ട് ചോദിച്ചു. വേട്ടയാടിക്കൊന്ന മൃഗത്തെ പാടുപെട്ട് തൊലി ഉരിക്കുന്ന പണിയിൽ വിവശനായിരുന്നു വൃകോദരൻ.

‘വളർത്തുമൃഗങ്ങളെ ‘മാംസപ്രിയ’രായ പാണ്ഡവർ മോഷ്ടിച്ചു തിന്നുന്നു എന്ന ദുരാരോപണം സന്യസ്തർ കൗരവകൊട്ടാരത്തിൽ എത്തിച്ചതിൽ തുടങ്ങി ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ അപശബ്ദം. ഞാൻ വിട്ടുകൊടുത്തില്ല. രാത്രി വേഷംമാറി സന്യസ്തരുടെ ഗോശാലയിൽ കയറി കാളക്കുട്ടൻമാരെ മോട്ടിക്കാൻ തുടങ്ങി. കടലും വാലും ഇലയിൽ പൊതിഞ്ഞ് ആശ്രമത്തിലേക്ക് എറിയും. കാളക്കുട്ടികൾ ഇല്ലാതായപ്പോൾ കുറവമാടുകളിൽ കൈവെച്ചു. അവർ പഴങ്ങളും പുഞ്ചിരിയുമായി ഞങ്ങൾക്കരികിലേക്ക് വന്നു. മാതൃകാപൗരന്മാരായി മാറാൻ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാം എന്നവർ കൈനീട്ടി. എങ്കിൽ, ആദ്യം സന്യസ്ഥർ ചെയ്യേണ്ടത് ആശ്രമങ്ങളിൽ സന്യസ്ഥർ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജൈവമാലിന്യം പാഞ്ചാലി വേണം ദൂരെ കുഴികത്തി കുഴിച്ചുമുടാൻ എന്ന കൽപ്പന പിൻവലിക്കണം. അതോടെ തുടങ്ങും പാണ്ഡവരും പരിത്യാഗികളും തമ്മിലുള്ള അയൽക്കൂട്ടത്തിന്റെ സുവർണ്ണകാലം. പിറ്റേന്ന് മുതൽ പരിത്യാഗിയുടെ പിൻപുറമാലിന്യം അവർ തന്നെ സംസ്കരിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഗോശാലയിൽ കയറി മൃഗമോഷണം അതോടെ അവസാനിച്ചു. അവരെല്ലാം എത്ര ഉത്സാഹത്തോടെ ആണ് പ്രപഞ്ചനാഥൻ പ്രണാമം അർപ്പിക്കുന്നത്!’

“നിങ്ങൾ നേരത്തേ എഴുതിയ വരികളൊന്നുകൂടി വായിക്കൂ”, പത്രാധിപർ അക്ഷമയോടെ കൊട്ടാരം ലേഖികയുടെ നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടി.

“താപസനാവാൻ കൊതിച്ച യുദ്ധശാസ്ത്രജ്ഞൻ ആയ ദേവവ്രതൻ പക്ഷേ, പോർക്കളത്തിൽ വെയിലും മഴയും കൊണ്ട് ആഴ്ചകളോളം മരണംകാത്തുകിടക്കാൻ ആയിരുന്നു വിധി. ബ്രഹ്മചര്യത്തോടുള്ള ഭ്രമം കാരണം യുദ്ധദേവവ്രതൻ എന്ന കുരുവംശകിരീടാവകാശി, ചെങ്കോൽ തിരസ്കരിച്ചു. സ്വച്ഛന്ദമൃത്യു എന്നൊരു കഠിനവരത്താൽ ആഘോഷിക്കപ്പെട്ട മരണസമയം പിന്നീടും നീണ്ടുപോവാഞ്ഞത്, നിത്യവും പുതിയ രാജാവ് യുധിഷ്ഠിരൻ വന്നു രാജ്യതന്ത്രത്തിൽ ബാലപാഠം യാചിച്ച ശരശയുക്കരികെ നിന്നതു, പിതാമഹൻ സഹിക്കാൻ വയ്യാതായതു കൊണ്ടായിരിക്കുമോ.”

“പിതാമഹൻ ശരശയുയിൽ നിന്നും ചിതയിലേക്ക് എന്ന് മതി മുഖ്യവാർത്ത. യുദ്ധപരാജയത്തിന് പാണ്ഡവർക്ക് കൂട്ടുനിന്ന അവിശ്വസ്തസേനാപതിയുടെ ചരമശുശ്രൂഷ അതിലപ്പുറം വേണ്ട.”

◇ 2023/01/02 ◇

“യുധിഷ്ഠിരനും മറ്റു പാണ്ഡവരും ഹസ്തിനപുരിയിൽ ചൂതാടാൻ വരുമ്പോൾ, ഉന്നതപരിശീലനം നേടിയ ‘കരിംപച്ചകൾ’ എന്ന പ്രത്യേകവകുപ്പിൽ പെടുന്ന സുരക്ഷാഭടന്മാർ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ? അവരെക്കെ എവിടെ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനനോട് ചോദിച്ചു. മട്ടുപ്പാവിൽ നിന്നവർക്ക് അവ്യക്തമായി കാണാമായിരുന്നു, രാജപാതയിലൂടെ വടക്കൻ മലമേടുകളിലേക്കു വനവാസത്തിനായി മുൻ ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം ചക്രവർത്തിയുടെ പരിവാരം വഴിനടക്കുന്നത്.

“നഗ്നപാദരായി നടക്കുന്ന പാണ്ഡവർക്കിരുവശവും, ഇടയ്ക്കിടെ പൊങ്ങിത്താഴുന്ന ചാട്ടവാറുമായി കുതിരപ്പറത്തു യാത്രചെയ്യുന്നവർ പിന്നെ ആരെന്നാണ് നിങ്ങൾ കരുതിയത്? അത് അവർ തന്നെ! ഉടയോനു അധികാരം നഷ്ടപ്പെട്ട ഉടൻ അവരുടെ വിശ്വസ്ത കൗരവരോടായി. വഴിമാറി പോവാതെ പാണ്ഡവർ കുടികെട്ടി വന്നാത്ത രത്തിൽ താമസം തുടങ്ങി എന്നുറപ്പുവരുത്തി മടങ്ങിയിട്ടു വേണം ഞങ്ങളെ പല്ലക്കിൽ ചുമന്നു ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽ കൊണ്ട് പോയി മുൻ ചക്രവർത്തിനി പാഞ്ചാലിയുടെ നവരത്നനിധി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന രഹസ്യഅറയുടെ പൂട്ടു തുറന്നു ഞങ്ങൾക്ക് കൊള്ളയടിക്കാനാവൂ”, കൈകൾ കൂട്ടിത്തിരുമ്മി പ്രത്യാശാഭരിതമായ പ്രസന്നമുഖത്തോടെ കൗരവശ്രേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു.

◇ 2023/01/04 ◇

“അഭിമന്യുവിന്റെ ദുർമരണത്തിൽ, പരോക്ഷ ഉത്തരവാദിത്വം യുധിഷ്ഠിരൻ ഏറ്റെടുക്കണമെന്ന്, പോർക്കളത്തിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ അർജ്ജുനൻ ഗർജിക്കുന്നല്ലോ. എങ്ങനെ പരിഹരിക്കും ഈ ജീവന്മരണവെല്ലുവിളി?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോട് ചോദിച്ചു. കുരുക്ഷേത്രം.

“എന്നിൽ ജനിച്ച അഞ്ചു കൗമാരപാണ്ഡവർ കൗരവ വംശഹത്യക്ക് രൗദ്രഭീമനെ തുണക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അഞ്ചു പേരിൽ മൂന്നാമനായി തുടരേണ്ട അർജ്ജുനപുത്രനെ, ആവശ്യമെങ്കിൽ, ആദ്യ കിരീടാവകാശിയാക്കാം, അവൻ പ്രായപൂർത്തി എത്തുംവരെ ചെങ്കോൽ ഞാൻ കൈവശം വക്കാം. അഭിമന്യുവധത്തിലുണ്ടായ പരോക്ഷബാധ്യതക്കു അങ്ങനെ ഭീരയുധിഷ്ഠിരൻ ബാലപാഠം പഠിക്കട്ടെ! കഴുത്തിരുമേലെ തല നിലനിർത്തട്ടെ!”

“ഗാന്ധാരിവിലാപം നേരിട്ടുകണ്ട ഒരമ്മയെന്ന നിലയിൽ എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കുന്നു?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോട് ചോദിച്ചു. കുരുക്ഷേത്രം.

“ഗാന്ധാരി തുണികെട്ടി മറയ്ക്കേണ്ടത് കാഴ്ച ആയിരുന്നില്ല, ഘനീഭവിച്ച മൗനത്തിന്റെ പ്രഹരമൂല്യം അറിയാതെ, ദുഃഖപ്രകടനതക്കു വാതിൽ മലർക്കെ തുറന്നുകൊടുത്ത സ്വന്തം ചുണ്ടുകൾ ആയിരുന്നു!”

“അഴുക്കൊക്കെ അടിച്ചുവారి പുറത്തു കൊണ്ടുപോവുന്ന ആ ഭംഗിയുള്ള സ്ത്രീ ആരാണമ്മാ?”, വിടർന്ന കണ്ണുകളുള്ള കുട്ടി ചോദിച്ചു.

“ആശ്രമ മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കാൻ കൊട്ടാരം നമുക്ക് അനുവദിച്ച പുതിയ അടിമയാണ് മോനേ. യുവരാജാ ദുര്യോധനൻ അവൾക്കു പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലത്തെ കഠിനശിക്ഷ കൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്”, അമ്മ ആശ്വസിപ്പിച്ചു.

“ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ അഴുക്കൊക്കെ തലയിൽ ചുമക്കുന്ന അടിമയാവാൻ മാത്രം എന്ത് തെറ്റ് ആ സ്ത്രീ ചെയ്തു, അമ്മാ?”

“മദ്യലഹരിയിൽ ഭർത്താക്കന്മാർ അവളെ കൗരവരാജസഭയിൽ വിവസ്ത്രയാവാൻ നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ, സ്ത്രീത്വത്തിനനുരേഖയുള്ള അനീതി എതിർക്കാതെ, വഴങ്ങി. അതുകണ്ടു നീതിമാനായ ദുര്യോധനൻ ധാർമ്മികരോഷത്താൽ ഉടനെ വിധിച്ചു അവൾക്കും ഭർത്താക്കന്മാർക്കും മാതൃകാ പരമായ വനവാസം!”

“കാഴ്ചപരിമിതനെന്നെങ്കിലും, അകക്കണ്ണിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ ആർക്കും പിന്നിലല്ല എന്ന് തോന്നാറുണ്ടോ?”, ജന്മദിനത്തിൽ അഭിവാദ്യമർപ്പിക്കാനുള്ള വരിയിൽ നിന്ന കൊട്ടാരം ലേഖിക, മുട്ടുകുത്തി കൈമുത്തി ചോദിച്ചു. അന്ധഭർത്താവിനോടു് ഐക്യദാർഢ്യം പ്രഖ്യാപിച്ചു കണ്ണുകെട്ടി സ്വയം കാഴ്ച നിഷേധിച്ച ഭാര്യ ഒരു പശ്ചാത്താപം പോലെ പരവശയായി അരികെ.

“പ്രകൃതിയുടെ പാരിതോഷികമാണ് ‘കാഴ്ച’ എന്ന് അന്ധനായ ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ, മനുഷ്യശരീരത്തിന് അതൊരാവകാശമാണെന്നു നിങ്ങൾ തർക്കിക്കും. ആ തർക്കം അവിടെ നിൽക്കട്ടെ. എന്നാൽ അകക്കണ്ണെന്നു പറയുന്നത് പ്രകൃതിയുടെ പാരിതോഷികമോ നമ്മുടെ അവകാശമോ അല്ല, അതൊരു ‘നേടിയെടുക്ക’ലാണ്. ആ നേടിയെടുക്കൽ സ്വകാര്യഅഹങ്കാരമെന്നു കരുതുന്നവരുണ്ട്—വിദൂരരെ പോലെ. ഗുരുവിൽ നിന്ന് നേടിയെടുക്കാമെന്നു അവകാശപ്പെടുന്നവരുണ്ട്—യുധിഷ്ഠിരനെ പോലെ. അകക്കണ്ണ് എനിക്ക് തന്നെ അഹങ്കാരമല്ല, കാഴ്ചപ്പാടാണ്. അതുകൊണ്ടെന്തു നേട്ടമുണ്ടായി? അക്ഷരം വായിക്കാനറിയാത്ത ഞാൻ പലതും ‘കൂട്ടിവായിച്ചി’ല്ലേ? നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ എന്നെ പുറംകാഴ്ചയിലൂടെ കാണുന്നത്, നരച്ചുനീണ്ട താടിയും ഒഴിഞ്ഞ കണ്ണിടങ്ങളും രോമരഹിതശിരസ്സും ഭാരിച്ച ശരീരവുമുള്ള പട്ടുകിഴവനായിട്ടാണെങ്കിൽ, എന്നെ ഞാൻ ഉള്ളിൽ കാണുന്നത്, സ്വന്തം ‘വനാന്തര’ത്തിൽ മറ്റൊരു പ്രതിയോഗിയെ കയറ്റാതെ, നിരന്തരം പൊരുതുന്ന സിംഹരാജനായിട്ടാണ്. അതാണ് പറഞ്ഞത്, സംസാരിക്കുമ്പോൾ കണ്ണുകൊണ്ട് മാത്രം പോരാ, കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെയും നിങ്ങൾ മാധ്യമ പ്രവർത്തകർ കാണണം!”

“സ്ഥിതപ്രജ്ഞൻ (!) എന്ന ബഹുമതിയുള്ള യുധിഷ്ഠിരൻ വാതുറന്നാൽ സംസാരിക്കുന്നതൊക്കെ ഇരയുടെ ഭാഷയാണല്ലോ!” കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോട് ചോദിച്ചു. യുദ്ധാനന്തര പാണ്ഡവ ഭരണകാലം.

“ദ്രുപദീ, ഞാൻ മരിച്ചുകാണാൻ നിന്റെ ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളി ലൊരു അധികാരമോഹി കാത്തിരുപ്പുണ്ടെന്നിരിക്കിയാം, എന്നിട്ടു വേണം നിനക്ക് അർജ്ജുനന്റെ കൊച്ചമകനെ നാമമാത്രരാജാവാക്കിയശേഷം ഹസ്തിനപുരിയുടെ ഭരണനേതൃത്വം ഏറ്റെടുക്കാൻ. അതൊരു വല്ലാത്ത മോഹം തന്നെ. ഞാനും എന്റെ വഴിക്കു കറെ ഓടിനടന്നു ശ്രമിച്ചു. സ്വച്ഛന്ദമൃത്യു എന്നൊന്നും ഞാൻ വരും ആവശ്യപ്പെട്ടില്ലെങ്കിലും, ജൈവികപിതാവായ കാലൻ എനിക്ക് വാക്കുതന്നു പാഞ്ചാലിയുൾപ്പെടെ എല്ലാ പാണ്ഡവരും നരകത്തിൽ എത്തിയശേഷമേ നിന്നെ സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിലേക്കയക്കാൻ ഞാൻ സ്വർണരഥം അയക്കൂ എന്നാണവർ എന്നോടുന്നലെ പറഞ്ഞത്. പിന്നെ വൈകിപ്പിച്ചില്ല, ‘വിട്ടുമാറാത്ത മനോവിദ്രാന്തി’ക്ക് കിടത്തി ചികിത്സിക്കാൻ യുധിഷ്ഠിരനെ ‘ഉടലോടുകൂടി’ ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു!”

“പരിത്യാഗികളെന്നു സ്വയം വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന നിങ്ങൾക്ക് ഹിമാലയ താഴ്വരയിലെ ഈ മിതശീതോഷ്ണമേഖലയിൽ സുഖവാസം. അവനവൻ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്ന പണി പോലും പാഞ്ചാലിയെ കൊണ്ടു നിങ്ങൾ കുറ്റബോധമില്ലാതെ ചെയ്യിക്കുന്നു! ഇതൊക്കെ എവിടെ കേട്ടു ന്യായമാണ്?” കൊട്ടാരം ലേഖിക ആശ്രമ കാര്യദർശിയോട് ചോദിച്ചു. പാണ്ഡവരുടെ വനവാസക്കാലം “ഞങ്ങൾ ആരെന്നാണ് നിങ്ങൾ കരുതിയത്? തൃഷ്ണ തൃജിച്ചവരല്ലേ ഞങ്ങൾ? പരസ്തീകളെ മാതാവായി ഞങ്ങൾ കരുതുന്നില്ലേ? അസത്യം പറയാൻ ഞങ്ങൾക്ക് നാവു് ചലിക്കുമോ? ഞങ്ങൾ ധനം ആഗ്രഹിക്കുമോ? ഭൗതിക വസ്തുക്കളോടുള്ള മോഹമാകുന്ന മായയിൽ ഞങ്ങൾ അകപ്പെട്ടുമോ? അതാണ് സർവ്വസംഗപരിത്യാഗി! സന്യസ്ഥആശ്രമ സമുച്ചയത്തിലെ ശുചിമുറിമാലിന്യങ്ങൾ നീക്കാൻ നിയോഗം പാഞ്ചാലിക്കാണ്. ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം ചക്രവർത്തിനി ആയിരുന്നു എന്ന കൊടി വച്ച അടയാളപ്പെടുത്തലൊന്നും കേട്ട് ഞങ്ങൾ കലുങ്ങില്ല. ആരുടെ തോളിലും മാറാപ്പു വീഴാൻ മാളിക തടസ്സമല്ല. പ്രപഞ്ചദുരൂഹതയെ കുറിച്ച് പേക്കിനാവു് കാണുന്ന ഞങ്ങൾക്കൊരു കരാറുണ്ട്—ആശ്രമ സംരക്ഷകനായ ദുര്യോധനനുമായി. മർത്യജന്മത്തിന്റെ വ്യർത്ഥതയെ കുറിച്ച് ഉറക്കെ ചിന്തിക്കുമ്പോഴും, നിങ്ങളുടെ മൂന്നാംകണ്ണ് പാണ്ഡവ വസതിയിലേക്കായിരിക്കണം എന്നവൻ ഞങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. നോട്ടം തെറ്റിയാൽ പാണ്ഡവർ കുരുവംശ തൽസ്ഥിതിയെ ഒറ്റ കൊടുക്കും—അതാണവൻ പ്രവചന സ്വരത്തിൽ താക്കീതായി ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞത് അത് ഞങ്ങൾ പാലിക്കും.”

◇ 2023/01/07 ◇

“കരിമ്പ് പാടത്ത് ഞങ്ങളുടെ കൊച്ചുമക്കൾ പാടുപെട്ട് പൊക്കി, അഞ്ചു കൊട്ടം ഭീകരരെ! അവരിൽ, മതികെട്ടറങ്ങിയ അഞ്ചിലൊരുത്തന്റെ ശരീരഭാരം സഹിക്കാനാവാതെ വടംകെട്ടി വലിക്കേണ്ടിവന്നു! പഴകിയ മാംസം വഴിയമ്പലത്തിൽനിന്നും തട്ടിയെടുത്തത് വാരിക്കോരി കൊടുത്ത അഞ്ചുപേരെയും ഒരു വിധം ‘തളച്ചിരിക്ക’ യാണ്”, ഹസ്തിനപുരിയ്ക്കുവേണ്ടി എന്തോ ത്യാഗം ചെയ്ത മട്ടിൽ, പാരിതോഷികത്തിനായി, ഗ്രാമത്തലവൻ ഗോപുരവാതിലിൽ നിന്ന കൊട്ടാര സർവാധികാരിയെ വിവരം അറിയിച്ചു.

“അവരെ തുറന്നുവിട്ടു മനുഷ്യാ! ധമനികളിൽ ഒഴുകുന്ന രക്തത്തിൽ പങ്കാളിയല്ലെങ്കിലും, വംശീയമായി ഞങ്ങൾക്ക് അടുപ്പമുണ്ട്. അഭിവന്ദ്യവ്യാസൻ എഴുതാൻ തുടങ്ങിയ പോലെ പോകട്ടെ അവരുടെ ഇനിയുള്ള ഐതിഹാസികജീവിതവും. വമ്പിച്ച സഖ്യകക്ഷിസൈന്യവുമായി കരുക്ഷേത്രം വഴി പടയോട്ടത്തിലൂടെ ഞങ്ങളെ തോല്പിക്കും എന്ന് എല്ലാവരും ന്യായമായും കരുതിയ ഈ നീണ്ടകാല കുടുംബശത്രുക്കൾ അഞ്ചുപേരും, ഒരു നേരത്തെ അന്നം തേടിയാണോ ഇക്കണ്ട ദൂരമൊക്കെ വിരാടത്തിൽ നിന്ന് വലിഞ്ഞുനടന്നു നമ്മുടെ അതിർത്തിഗ്രാമത്തിൽ നുഴഞ്ഞു കയറിയത്? ഇനി കൗരവരുടെ പരിരക്ഷയിൽ വേണം അവരഞ്ചുപേരെയും വിരാടയിലെ ഉപപ്ലാവ്യ സൈനിക പാളയത്തിൽ എത്തിക്കാൻ. ചാരപ്രവർത്തനത്തിനു ഒന്നോ രണ്ടോ പേരെ ഹസ്തിനപുരിയിലേക്കു അയക്കാതെ, അഞ്ചു പേരും മാർകായുധങ്ങളുമായി രണ്ടും കൽപ്പിച്ചു ഇറങ്ങിതിരിച്ചെങ്കിൽ, ഇത്തവണ അവർക്കുവേണ്ടത് അരമനരഹസ്യമല്ല. അരമന തന്നെ! പക്ഷേ, വ്യാസനെ ഞങ്ങൾ നിരാശപ്പെടുത്തരുതല്ലോ. പിതാമഹൻ കൂടിയല്ലേ!”

“പ്രണയഭരിതമാണ് പാണ്ഡവഹൃദയങ്ങളെങ്കിലും, പാഞ്ചാലി ഹൃദയരാഹിത്യത്തോടെയാണ് പ്രതികരിക്കുന്നതെന്നവർ എപ്പോൾ കണ്ടാലും നൊമ്പരപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. കുടിയേറ്റക്കാലം. രാജസൂയഭാവി ശോഭനമാക്കാൻ, യുധിഷ്ഠിരൻ ഭാര്യയുടെ വ്യക്തിഗതപ്രതിബദ്ധത ആവശ്യപ്പെടുന്ന സംഘർഷദിനങ്ങൾ.

“ഉച്ചരിക്കുന്ന വെറുംവാക്കുകൊണ്ടവർ വ്യർഥമായി വിനിമയം ചെയ്യുന്ന പ്രണയം, പ്രത്യക്ഷത്തിലത് കള്ളനാണയമെന്നു ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തിരിച്ചറിയാൻ പെണ്ണിനു എളുപ്പമല്ലേ? ആകർഷകമെന്നവർ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന പെണ്ണുടലിൽ, ആണധികാരം സ്ഥാപിച്ചുകിട്ടാൻ, കുന്തിയുടെയും മാദ്രിയുടെയും മക്കൾ വ്യത്യസ്ത രീതികളിൽ എന്റെ അറഞ്ഞാണത്തിൽ പ്രണയകുരുക്കിടാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ, ഞാൻ രതിസാമ്രാജ്യത്തിലെ കിടപ്പുറശരിപെരുമാറ്റത്തിൽ സൗകര്യപൂർവ്വം ഇരചമയാറുണ്ട്. പരീക്ഷണ സുരതത്തിൽ അവർക്കതൊന്നും പോരാ. ഞാനവരെ നിബന്ധനയില്ലാതെ പ്രണയിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതവരോടെന്റെ ആയുഷ്കാലവിധേയത്വത്തിനുള്ള പൂർണ്ണസമ്മതപത്രം തേടലാണ്. അതൊരു സ്ത്രീവിരുദ്ധസമീപനമെന്നൊന്നും എനിക്കാക്ഷേപമില്ല. സ്വീകാര്യമല്ലെന്ന സൂചന കൊടുക്കും അപ്പോൾ, പാവം, പാണ്ഡവ കരളുകൾ നോവും!”, പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് മുടികെട്ടഴിച്ചു.

“അന്ധരാജാവിനെ അധികാരത്തിൽനിന്നും ഇറക്കാൻ, കുന്തിയുടെ പദവിമോഹികളായ മക്കൾക്കുവേണ്ടി, അഞ്ചു ആൺമക്കളെ കുരുക്ഷേത്രയിൽ ബലികൊടുക്കേണ്ടിവന്ന ഹതഭാഗ്യയാണുഞാൻ എന്നൊരു പുത്രനഷ്ടവിലാപത്തിലാണല്ലോ പുതിയ മഹാരാണി പാഞ്ചാലി. പോർക്കളത്തിൽകണ്ട ഭീകരമായ ഹിംസ, പാണ്ഡവരിൽ ചെറുപ്പം മുതൽ കുത്തിനിറച്ചതു കുന്തിയാണെന്നവൾ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കും പുത്രവധുവിന്റെ ആരോപണം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക, മുൻമഹാരാണിയും പാണ്ഡുവിധവയുമായ കുന്തിയോടു് ചോദിച്ചു.

“അവളല്ലേ ഈ പറയുന്ന കൊടിയഹിംസയുടെ മുഖ്യഗുണഭോക്താവ്? കേശപരിപാലനത്തിനു ഉത്തമമെന്നവൾ നിഷ്കർഷിച്ച കൗരവചോര ചൂടാറാതെ കൈക്കുമ്പിളിൽ കോരി, പാവംഭീമൻ എത്തിച്ചില്ലേ. കഴിവുകെട്ട സേനാപതിയെന്ന പഴി ദുര്യോധനനിൽനിന്നും കേട്ടിട്ടും, ഒരു പാണ്ഡവതലപോലും പോർക്കളത്തിൽ ഉരുട്ടാതെ പിതാമഹൻ പത്താം നാൾ ശരശയ്യയിൽ ഒടിഞ്ഞു കുന്തി വീണില്ലേ. പാഞ്ചാലിയെ ഹസ്തിനപുരി റാണിയാക്കാൻ നൂറുകൗരവരാജവധുക്കളെ ഒരുതരി വേദപ്രകടനം അവൾ ചെയ്യാതെ പാണ്ഡവർ വിധവകളാക്കിയില്ലേ, എന്നിട്ടും മോങ്ങുന്നോ പാഞ്ചാലി! വളർത്തിവലുതാക്കാൻ ഇഷ്ടമില്ലാതെ, നാമമാത്രമായി പ്രസവിച്ച അഞ്ചുആൺകുട്ടികളെ, എങ്ങനെയെങ്കിലും വളരാൻ പാഞ്ചാലയിലേക്കയച്ച ‘സ്നേഹനിധിയായ’ മാതാവാനോ, മക്കളുടെ മരണത്തിൽ ദുഃഖം ആചരിക്കുന്ന നടപ്പുറാണി പാഞ്ചാലി? കുരുവംശസിംഹാസനം നിറയെ കൗരവചോരയെങ്കിൽ, അവൾ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യട്ടെ, പരീക്ഷിത്തിനെ കിരീടാവകാശിയാക്കട്ടെ അവനു പ്രായപൂർത്തിയാകുംവരെ, ഭർത്താവു മരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സുഭദ്ര ആവട്ടെ പുതിയ റാണിയും രാജമാതാവും!”

“കൗന്തേയർ മൂന്നുപേരും പരസ്പരം കാര്യം പറഞ്ഞു വെല്ലുവിളിച്ചും, അവഗണിച്ചും, ഇടഞ്ഞു മൗനം പാലിച്ചുമാണ് തുറന്നു ഇടപഴകുന്നതെങ്കിൽ, മാത്രേയർ നക്ഷത്രം സഹദേവനും, ഒരുപാടൊരുപാട്ട് എന്നിൽനിന്നും ഒളിച്ചുവക്കുന്നുണ്ടല്ലോ, അതും നിസ്സാര പാണ്ഡവകുടുംബകാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചറിയുമ്പോൾ! എങ്ങനെ വായിച്ചെടുക്കണം, വംശീയ പെരുമാറ്റവ്യത്യാസം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോട് ചോദിച്ചു. ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥാനത്തിൽ കടിയേറ്റക്കാലം.

“ബഹുഭർത്തൃത്വത്തിൽ ഞാനവർക്ക് അഞ്ചിലൊന്നുവീതം കലർപ്പില്ലാത്ത ആനന്ദം കൊടുക്കാൻ പൊതുധാരണയനുസരിച്ചു ബാധ്യസ്ഥയാണെങ്കിലും, ഇളമുറ മാദ്രീകുട്ടികൾക്കുണ്ട് എന്നോട് ചെറുതല്ലാത്ത പരിഭവം. അവരുടെ ന്യായമായ രതിവിഹിതം കൗന്തേയർ എന്നിൽനിന്നും അന്യായമായി തട്ടിയെടുക്കുന്നു എന്നതിനാണ് ഞാനൊരു സുസ്ഥിരപരിഹാരം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. രാജസൂയയാഗം ചെയ്യണമെങ്കിൽ, ഭീമഹസ്തം കൊണ്ടേ പ്രതിയോഗി ജരാസന്ധനെ വധിക്കാനാവൂ എന്ന തിരിച്ചറിവിൽ ഞാൻ വഴിമുട്ടി. നക്ഷത്രം സഹദേവനും പ്രത്യേക ഇളവനുവദിച്ചാൽ, ഭീമൻ എന്നോട് പിണങ്ങും അതോടെ തീരും, യാഗംകഴിഞ്ഞു എനിക്കവകാശപ്പെട്ട റാണിപദവി എന്ന മോഹം. വെറും റാണിയല്ല, ഹസ്തിനപുരിയ്ക്കും പാഞ്ചാലിയ്ക്കും മേൽ അധീശത്വമുള്ള രാജസൂയചക്രവർത്തിനീപദവി. പക്ഷേ, ഞാൻ നിസ്സഹായ!”

“പുതുഭരണകൂടത്തിൽ മന്ത്രിപദവി പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്ന യുദ്ധ നായകനെന്താണിപ്പോൾ, തേച്ചുമിനുക്കിയ മടവാളുമായി?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. കോട്ടയ്ക്കകം ഊട്ടുപുരയുടെ പിന്നിൽ, വളർത്തുമൃഗങ്ങളെ അറക്കുന്ന പരുക്കൻതറയിൽ ആയിരുന്നു പോരാട്ട നായകൻ.

“കറച്ചുകഴിഴുയോൾ, കറവവറ്റിയ മാടുകളുമായി കർഷകർ ഒന്നൊന്നായി ഇവിടെ വരും. കൊട്ടാരം മാംസോൽപ്പാദനത്തിന്റെ സ്ഥിരം അറവുകാരെ മുഴുവൻ മുന്തിയവേതനത്തിൽ സൈനികപാളയത്തിലെ ഊട്ടുപുരമാംസനിർമ്മാതാക്കളാക്കിയിരുന്നു. നാൽക്കാലികളെ നിത്യവും നൂറുകണക്കിന് കശാപ്പുചെയ്തു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അറവുകാരെ ‘അഴിഞ്ഞാടാൻ’ പോർക്കളത്തിലേക്കുവിട്ടു. സൈനിക പരിശീലനം ഒന്നും ജീവിതത്തിൽ നേടാത്ത അറവുകാർ എതിർഭാഗത്തു കണ്ടത്, അറവുകൾക്കു മുമ്പിൽ പതിവു പോലെ തലകുനിച്ചു നിൽക്കുന്ന ബലിമൃഗങ്ങളെ അല്ല, ശത്രുതലവെട്ടാൻവാളോങ്ങുന്ന എതിർപക്ഷ സൈന്യത്തെ! രാജകുടുംബങ്ങൾക്കു നൊട്ടിനുണയാൻ മാംസാഹാരം കിട്ടണമെങ്കിൽ, അതിനും വേണം മടവാളുമായി അറവുവേഷത്തിൽ ഈ ഞാൻ!”

ആദ്യം മുമ്പിൽ വന്ന നാൽക്കാലിയുടെ കഴുത്തിൽ കത്തിവക്കുമ്പോൾ അവന്റെ മുഖത്തു പഴയ പോരാട്ടവീര്യം നിഴലിച്ചു. മറ്റുള്ളവർ കൈകൊട്ടി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. അറവുശാലയിൽ പ്രണയിനിയുടെ അസാന്നിധ്യം ശ്രദ്ധേയമായി.

“നിങ്ങൾ, നിങ്ങൾതന്നെയല്ലേ പത്തുവർഷംമുമ്പ് നാട്ടു കടത്തപ്പെട്ട കപ്രസിദ്ധ സ്ത്രീപീഡനപ്രതി ധൃതരാഷ്ട്രർ മകൻ ദുശ്ശാസനൻ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക മുന്നിൽ നിൽക്കുന്ന താടിക്കാരനോട് വാപൊത്തി ചോദിച്ചു. ഗംഗാതീരം സന്ധ്യ.

“ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ദുഷ്ടകഥാപാത്രം ദുശ്ശാസനനെ കൊന്നുകളഞ്ഞെന്ന് ലോകത്തോട് ഈ പുണ്യ നദീതീരത്തു ഞാൻ തുറന്നുപറയട്ടെ. ചുതാട്ടുസഭയിലെ പഴയ പ്രതിച്ഛായയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യത്തിന് സത്യസന്ധമായ വേറെ മറുപടി ഇല്ല. നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ മോശക്കാരനായ ദുശ്ശാസനൻ ഉണ്ട്, സമ്മതിച്ചു. ശിക്ഷയുടെ ഭാഗമായി ഞാൻ ഏറ്റെടുത്ത ദശാബ്ദക്കാല തീർഥയാത്രയിൽ ആ പീഡകനെ പുണ്യനദിയിൽ മുക്കി, ശരിക്കും! നീരാഴ്ചകിൽ അപാരതയിലേക്കു ഒലിച്ചുപോയ വ്യർത്ഥജഡം ഇപ്പോൾ മനസ്സിൽ ഇല്ല. അയാൾ എന്നെന്നേക്കുമായി ലോകംവിട്ട് പോയി. നിങ്ങൾ കാണുന്ന ഈ സാത്വിക വൃക്തി അയാൾ വസ്ത്രാക്ഷേപ പരാതിയിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട ദുശ്ശാസനനല്ല. നിയമപരമായും ധാർമികമായും സാധുതയുള്ള ഈ ഏറ്റുപറച്ചിലിൽ നിങ്ങൾ അശേഷം ആശ്ചര്യപ്പെടരുത്. അവതാര ജന്മങ്ങൾ അങ്ങനെയാണ്. ഔപചാരികമായി മരിക്കാതെ തന്നെ, ചോരക്കരയുള്ള പഴയ ഉടുതുണി വലിച്ചുരിക്കളയുന്ന പോലെ, ഉടലുപേക്ഷിച്ചു നവവൃക്തിത്വം സ്വീകരിക്കും എന്ന് പ്രവചനസ്വഭാവമുള്ള കൃപാചാര്യൻ പറഞ്ഞതിൽ കാര്യമുണ്ടെന്നു വ്യക്തമായി. അടുത്ത ചോദ്യം പാഞ്ചാലിയുടെ വനവാസത്തെക്കുറിച്ചല്ലേ? അവളെ വരാനിരിക്കുന്ന അജ്ഞാതവാസക്കാലത്തു കയ്യോടെ പിടിച്ചോളാം. പോവാനിടയുള്ള രാജ്യത്തിലെ യുവസേനാപതിയെ പുണ്യഭൂമിയിൽ കണ്ടു പരിചയപ്പെട്ടു. എന്റെ മുൻജന്മം പോലെ ഒരു പാഴ് പുരുഷൻ! കീചകൻ എന്ന വൻ സ്വത്വം വെളിപ്പെടുത്തി. ഹൃദയം തുറന്നു ഞങ്ങൾ പുഴവക്കത്തിരുന്നു, നിലാവുള്ള ആ രാത്രിയിൽ, സംസാരിച്ചു. അവനിൽ എനിക്ക് മതിപ്പുണ്ട്. എന്നെ കുറ്റവാളിയാക്കിയ പാഞ്ചാലിക്കു, പ്രലോഭനത്തിൽ വേണ്ട തുടർരതിവിദ്യാഭ്യാസം അവൻ കൊടുക്കും. അതാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്, ലോകം എത്ര വലുതാണെങ്കിലും നന്മ കൂട്ടാവൂ!”

“ദുശ്ശള നിങ്ങൾക്കെതിരെ കൊമ്പുകോർക്കുന്നതിൽ ദുഷ്ടലാക്ക് കാണുന്നുണ്ടോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനനോട് ചോദിച്ചു. കുരുവംശത്തിന്റെ സ്ഥാവരജംഗമ സ്വത്തു വീതംവെച്ച് പാണ്ഡവർക്ക് നേർപാതി കൊടുക്കണമെന്ന നിവേദനം ധൃതരാഷ്ട്രർക്ക് യുധിഷ്ഠിരൻ കൈമാറിയത് ഹസ്തിനപുരിയിൽ രാഷ്ട്രീയ ഭൂകമ്പം സൃഷ്ടിച്ച അശാന്തദിനങ്ങൾ.

“രാജമാതാ സത്യവതിയുടെ ശ്രമത്തിൽ നിലവിൽ വന്ന മൂല്യങ്ങളെ തകർത്തു വംശീയാടിസ്ഥാനത്തിൽ രാജ്യം വിഭജിക്കണമെന്ന പാണ്ഡവരുടെ അന്യായമായ നിവേദനം ചവറ്റുകൊട്ടയിൽ എറിയണം എന്നല്ലേ ഹസ്തിനപുരി വനിതാവകാശസമിതി അധ്യക്ഷയെന്ന ഭരണഘടനാപദവി വഹിക്കുന്ന സൈന്ധവ റാണി ദുശ്ശള പറഞ്ഞുള്ളൂ? അതിൽ ദുഷ്ടലാക്കുകാണുന്ന നിങ്ങൾക്കാണ് കഴുകൻകണ്ണ്! നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള ഇരുട്ടിന്റെ ശക്തികളാണ് ഈ സ്വതന്ത്രസമൂഹത്തിന്റെ ചിതൽ! കിരീടാവകാശിയെന്ന നിലയിൽ കൂടുതൽ പറഞ്ഞാൽ അവകാശലംഘനം എന്ന അപരാധമായി മാറും. തിന്മയുടെ മൂർത്തി ആയി കുന്തിയെ കൗരവരാജസ്ത്രീകൾ അടയാളപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു. വേനൽക്കാല സുഖവാസകേന്ദ്രമായിരുന്ന വാരണാസം കൊട്ടാരം, കുന്തി തീവച്ചതിൽ ആയിരുന്നില്ല കൗരവവധുക്കളുടെ കരൾ നൊന്തത്, പാണ്ഡവർ മരിച്ചു എന്ന വ്യാജതെളിവ് നിർമ്മിക്കാൻ ആറംഗ ആദിവാസികുടുംബത്തെ കുന്തി ചതിച്ചു ചുട്ടെരിച്ചതിൽ അവർക്കെതിരെ നടപടി എടുക്കാൻ സാധിക്കാത്തതിൽ ആണ്. കിരീടാവകാശിക്കു പരിമിതിയുമുണ്ടാവാം എന്നാൽ കിരീടം കിട്ടിയാൽ കൗരവർ ആരെന്നു കുന്തി മനസ്സിലാക്കും”

“കാര്യക്ഷമതയില്ലാത്ത ‘പോർക്കള പ്രമാണി’യെ വലിച്ചു നീക്കി, വേണ്ടിവന്നാൽ ഗുരുദ്രോണരെ മൊത്തം കൗരവ സഖ്യകക്ഷി സൈന്യത്തിന്റെ സർവ്വസൈന്യാധിപ സ്വതന്ത്രാചമതല ഏൽപ്പിക്കുമെന്നു കിരീടാവകാശി ദുര്യോധനൻ ഊട്ടുപുരയിൽ വികാരഭരിതനായി വെല്ലുവിളി പങ്കിടുന്നല്ലോ. എങ്ങനെ നേരിടും നിങ്ങളുടെ നീണ്ട പൊതുജീവിതത്തിനു, അന്ത്യയാമങ്ങളിൽ പേരുദോഷംവരുത്തുന്ന ഈ പോർക്കളഭീഷണി?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പിതാമഹനോട് ചോദിച്ചു. ഒമ്പതുദിവസം ആവേശത്തോടെ ഓടിക്കടന്നു വാശിവിശിയിട്ടും ഒരു പാണ്ഡവകഴുത്തിൽ പോലും മാറകുമായി മുറിവേൽപ്പിക്കാൻ ഭീഷ്മർക്കായില്ലെന്നു കൗരവർ തുറന്നു നിരസപ്പെടുന്ന ദിനം

“സ്വയംപ്രഖ്യാപിത കുരുവംശാധിപന്റെ ഏകപക്ഷീയമായ തീരുമാനം സേനാപതി അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്ന് ‘വെല്ലുവിളി’ക്കാരോട് വിനീതമായി ഞാൻ പറയട്ടെ. ദുര്യോധനതീരുമാനത്തിൽ എനിക്ക് പരാതിയില്ല. കുരുക്ഷേത്രഭൂമിയുടെ വലിപ്പമാണ് എന്റെ പോരാട്ട വലിപ്പം എന്ന് പ്രിയമാതാവ് ഗംഗ ഇന്നലെ രാത്രി സ്വപ്നദർശനത്തിൽ എന്നെ സാന്ത്വനിപ്പിച്ചത് അപ്പോൾ അർഥഗർഭമായാണ്, വെറുതെയല്ല! ആരുടെ മുമ്പിലും തലകുനിക്കാതെ കേറിക്കിടക്കാൻ സ്വന്തമായി എനിക്കൊരു ഇടമുണ്ട്—ശരശയ്യ! യുവതയിൽ എന്റെ ചില അന്യായകൂരസുകളാൽ കാശിരാജ സ്വയംവരസഭയിൽ നടുവൊടിഞ്ഞുവീണ രാജകുമാരന്മാർ എനിക്കായി എന്നോ പണിതുവച്ച പ്രതികാര കുടീരം.”

“ദുശ്യാവിഷ്ണുവും ചെയ്തത് നിങ്ങളല്ലേ? കീചകനെ ശ്വാസം മുട്ടിച്ചുകൊല്ലുന്ന രാജതോഴിസൈരസ്രിയുടെ മുഖത്തിനു മഹാറാണിപാഞ്ചാലിയുടെ മുഖത്തിനോട് സാമ്യമുണ്ടെന്ന ആരോപണം എങ്ങനെ നേരിടും?”, “കരിമ്പട്ടികയിൽ പേരു ചേർത്താൽ തീർന്നില്ലേ കലാസപര്യ!”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു

“കീചകനെ ജീവനോടെയോ ജഡമായോ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല, റാണിപാഞ്ചാലിയെ ദൂരനിന്നുകണ്ട പരിചയമേ ഉള്ളൂ, വിരാട രാജ്യത്തിലെ, ജാതിയിൽ താണ യുവസേനാപതി കീചകന്റെ ദുർമരണം വായിച്ചറിഞ്ഞപ്പോൾ ഉള്ളിലുയർന്നു. നവജാതശിശുക്കളെ പുഴയിൽ മുക്കിക്കൊല്ലുന്ന പാരമ്പര്യമുണ്ട്, മഹാരാജാവ് ശന്തനുവിനോളം നീളുന്ന കുരുവംശ ‘ഖ്യാതി’ക്ക്. എന്നിട്ടും, തീവ്ര പ്രണയത്താൽ ചിന്താശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ട കീചകനെ മനോവിഭ്രാന്തിയുള്ളൊരു പാണ്ഡവൻ ചതിച്ചു കൊന്നു എന്ന് കേട്ടപ്പോൾ, അങ്ങനെയല്ല, ഇതിനുപിന്നിലൊരു ‘പെൺപാപ’മുണ്ടെന്നു എന്റെ അന്തഃരംഗം ശബ്ദിച്ചു. കലാകാരനല്ലേ, അത് കേൾക്കേണ്ട? കേട്ടു. കൊലചെയ്യുന്നതു മന്ദബുദ്ധിപാണ്ഡവനല്ല, കൂർത്ത വിരൽനഖങ്ങൾ ഉള്ള സൈരസ്രിയാണ് എന്ന തിരിച്ചറിവിൽ ചെയ്ത ദുശ്യാവിഷ്ണുവും കരഘോഷത്തോടെ ആസ്വദിച്ചത് കൗരവരാജവിധവകൾ ആയിരുന്നല്ലോ. വിപ്ലവത്തിലൂടെ അധികാരത്തിൽ കയറിയ യുധിഷ്ഠിരഭരണകൂട സംസ്കാരത്തിൽ, പ്രതിപക്ഷത്തിരിക്കുന്നവരുടെ ആസ്വാദന വികാരത്തിനൊരു ഒരു വിലക്കുറവ്!”

“ഈ പരിമിതഭൗതികസാഹചര്യത്തിലായിരുന്നോ നിങ്ങൾ രണ്ടു യുവതികൾ, ഗർഭധാരണം, പ്രസവം, നവജാതശിശുപരിപാലനം എന്നിങ്ങനെ കൊട്ടാരഅന്തഃപുരത്തിൽപോലും ഭീതി ഉയർത്തുന്ന വിധം വെല്ലുവിളിനിറഞ്ഞ ജൈവികാവസ്ഥകളിലൂടെ അഞ്ചുസുന്ദരന്മാരെ പോറലേൽപ്പിക്കാതെ തീരത്തെത്തിച്ചത്!”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. പാണ്ഡു മരിക്കും മുമ്പ് ആദ്യമായി, കാടുകയറി അവരുടെ ആശ്രമം സന്ദർശിച്ച നേരം

“വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് രഹസ്യഗർഭത്തിലൂടെ പരസഹായമില്ലാതെ പെറ്റതും, നോവ് വിടുംമുമ്പ് പനംകുട്ടയിലാക്കി കഞ്ഞിനെ സ്വയം നീരൊഴുക്കിൽ വിട്ടതും, കുട്ടികളില്ലാത്ത അതിരഥദമ്പതികൾ നോവേൽപ്പിക്കാതെ പൊന്നുപോലെ വളർത്തിയതും ശാബ്ദങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ സ്ത്രീകൾ പഠിച്ചറിയട്ടെ. അതൊക്കെ വിഭാവന ചെയ്യുമ്പോൾ മാതൃത്വഅവകാശം യാഥാർഥ്യമാക്കാൻ രണ്ടു ഒരുമ്പെട്ടപെണ്ണങ്ങൾ വൈവിധ്യസ്രോതസ്സുകളിൽനിന്നും ബീജസംഭരണത്തിലൂടെ ഗർഭം ധരിച്ചു പാരമ്പര്യത്തിലൂടെ ഒരു വിധം ശിശുരക്ഷയിലേക്കെത്തിച്ചു എന്നതൊക്കെ അത്ര വലിയ കാര്യമാണോ? നിങ്ങൾ ശരിക്കും വിസ്മയിക്കേണ്ടത് അഞ്ചു സന്തതികളെക്കുറിച്ചല്ല, മഹാറാണി ഗാന്ധാരിയുടെ അമാനുഷ പ്രസവങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ്. രാപ്പകൽ കണ്ണുകെട്ടി കാഴ്ച സ്വയം നിഷേധിച്ച വനിത നൂറുപെറ്റു എന്നതല്ലേ വിശ്വപ്രകൃതിയെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന വിധം ആവീരാംഗനയെ വിസ്മയകഥാപാത്രമാക്കുന്നത്!”

“ഭർത്താക്കന്മാരെ പ്രതിരോധ കവചമാക്കി, തന്നിഷ്ടക്കാരിയായ ഒരു സ്ത്രീ ചെയ്യുന്ന തോന്നിവാസമാണിപ്പോൾ പാണ്ഡവവംശത്തിൽ കാണുന്നതെന്ന കിരീടാവകാശി പരീക്ഷിത്തിന്റെ അഭിപ്രായം ശ്രദ്ധയിൽ പെടുവോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോടു ചോദിച്ചു. “അരങ്ങേറ്റ മൈതാനത്തെ ഇളക്കിമറിച്ച കന്നിപ്രഭാഷണത്തിൽ ആരെയും പേര് പറഞ്ഞു പരിഹസിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും, കൊട്ട് കൊള്ളേണ്ടവർക്കെല്ലാം കിട്ടി എന്ന ബോധ്യമുണ്ടോ?”

“പരീക്ഷിത്ത് നിത്യവും ‘വളർന്നു കൊണ്ടേയിരിക്ക’യാണെന്നു അഭിമന്യുവിധവ ഉത്തര പറഞ്ഞത് എത്ര ശരി! കൗരവരാജ വിധവകുടുംബത്തിൽ നിന്നൊരു വധുവിനെ തേടി, ഇപ്പോൾ വംശീയമായി വിഭജിച്ചുകിടക്കുന്ന കൗരവപാണ്ഡവ കുടുംബങ്ങളുടെ ജനിതകഏകീകരണം അതുവഴി പ്രകൃതികനിഞ്ഞു, കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു തുള്ളി ചോരയൊഴുക്കാതെ, ഞങ്ങൾ ഹസ്തിനപുരിരാജധാനിയിൽനിന്നും സ്വയം ഇടമൊഴിഞ്ഞവർക്ക് ചെങ്കോൽ കൊടുക്കാം” എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കാൻ ഉശിരില്ലാതെ, ഇരുനീടത്തു കുന്നിത്തുറുപോയ യുധിഷ്ഠിരൻ ശ്രമപ്പെട്ടു, സംസാരിക്കുമ്പോൾ, ശബ്ദം അവ്യക്തമായി. മറ്റു നാല് പാണ്ഡവർ അശക്തരായി മുഖം താഴ്ന്നു കണ്ണടച്ചു. വയോജനപാണ്ഡവരുടെ കാലികപ്രസക്തിയെക്കുറിച്ചുയർന്ന ദുസ്സംശയങ്ങൾ തളർത്തിയ മഹാരാണി പാഞ്ചാലിയുടെ നോട്ടം അയഞ്ഞു. ജാലകത്തിനപ്പുറത്തു മുഖംമൂടിയുമായി കിരീടാവകാശി ചെവികൂർപ്പിച്ചു.

“ഭാര്യയോടു ദേശദേശാന്തര യാത്രാനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെക്കുന്ന പതിവുണ്ടോ?”, ഇടയ്ക്കിടെ ഒന്നുംരണ്ടും പറഞ്ഞു പാഞ്ചാലിയോടു പിണങ്ങി, പടിയിറങ്ങിപ്പോവുന്ന പതിവ് ഇത്തവണയും കണ്ടപ്പോൾ കൊട്ടാരം ലേഖിക അർജ്ജുനനോടു ചോദിച്ചു. ഒറ്റയ്ക്ക് വിശ്രമിക്കുമ്പോഴും വിശ്രുതസംശയരോഗിയുടെ കയ്യിൽ ‘ദിവ്യാസ്ത്രം’ ഉണ്ടായിരുന്നു.

“വേദനയോടെ നിങ്ങളോടു തുറന്നു പറയട്ടെ, ജൈവിക പിതാവ് ഇന്ദ്രൻ എന്നെ അതിഥിയായി പറ്റുദീപസമിതി വിരുന്നിനു കൊണ്ട് പോയതും, ഇന്ദ്രകാമുകി ഉർവ്വശിയുമായി വഴിവിട്ടു പ്രണയത്തിൽ ആയതും, അവളുടെ ധാർഷ്ട്യം നിറഞ്ഞ രതിനിർദ്ദേശം തിരസ്കരിച്ചപ്പോൾ കപിതയായി അവൾ എന്നെ ശപിച്ചതും ഒക്കെ ഞാൻ വിശദമായി അവതരിപ്പിച്ചിട്ടും പാഞ്ചാലി കലുങ്ങിയില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല ഒച്ചയില്ലാതെ പുഞ്ചിരിച്ചു എഴുന്നേറ്റുപോയി. അവളുമൊത്തു പായക്കൂട്ടിൽ എന്റെ ഷണ്ഡത്വം എന്നതവളുടെ മിഥ്യാധാരണയെന്നു ന്യായീകരിക്കാൻ മെനഞ്ഞെടുത്തൊരു കെട്ടുകഥയെന്നവൾ മറ്റുപാണ്ഡവരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ പറഞ്ഞെന്നും കേട്ടു. പന്ത്രണ്ടുവർഷവനവാസം കാട്ടിലും സ്വർഗ്ഗത്തിലുമൊക്കെയായി അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു, വിരാടത്തിൽ ഞങ്ങൾ അജ്ഞാതവാസം തുടങ്ങുമ്പോൾ, ഉത്തരരാജകുമാരിയുടെ അന്തഃപുരത്തിൽ സുരക്ഷിതമായി കഴിയാൻ ഉർവ്വശീശാപത്താൽ ലിംഗപരിമിതനായ എനിക്കൊരു ജൈവികഅനുഗ്രഹമായപ്പോഴാണ്, സ്വർഗ്ഗ രാജ്യപ്രണയം സംശയാസ്പദമെങ്കിലും, ഉർവ്വശീശാപം ഉപകാരമാവുന്നൊരു അപൂർവ്വ സാഹചര്യമെന്നവൾ പറ്റുദീപസായാത്രയെ അർധമനസ്സോടെ അംഗീകരിച്ചത്. വഴിയമ്പലങ്ങളിലും കുതിരപ്പന്തികളിലും സ്വർഗ്ഗയാത്രാനുഭവങ്ങൾ കേൾക്കാൻ എന്ത് തിരക്കായിരുന്നു എന്നോ!”

ജാലകത്തിനപ്പുറത്തു പാണ്ഡവർ പാഞ്ചാലിയുമായി സാർവ്വത്ഥ്യമായ കൺചലനങ്ങളിലൂടെ “അർജ്ജുനവിഷ്വാദം അതിരവിട്ടു” എന്നറിയിക്കുന്നതു കൊട്ടാരം ലേഖിക വേദനയോടെ കണ്ടു.

“പോരാട്ടത്തിന്റെ പ്രഖ്യാപിത സമയത്തിനുശേഷം, ജലാശയത്തിൽ ധ്യാനം ചെയ്യുകയായിരുന്ന അഭിവന്ദ്യദുര്യോധനനെ, ദുഷ്ടലാക്കോടുകൂടി, പിന്നിൽ പതുങ്ങിച്ചെന്നു മുടി പിടിച്ചുവലിച്ചു കരയിൽ കയറ്റി, ഗദകൊണ്ട് തുടയിലടിച്ചു ചതിച്ചു കൊന്നു എന്നതാണല്ലോ ഭീമനെതിരെ പുതിയ സേനാപതി അശ്വത്ഥാമാവിന്റെ പരാതി. തർക്കങ്ങളിൽ വിധിപറയാൻ അധികാരപ്പെട്ട യുദ്ധനിർവ്വഹണ സമിതിയുടെ ഉടനടിവിചാരണയിൽ പാണ്ഡവപ്രതിരോധം കുറഞ്ഞാൽ, ഭീമൻ, പാവം, അഴിയെണ്ണമോ ഇനിയുള്ള കാലം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. കരുക്ഷേത്ര പാളയത്തിൽ പാണ്ഡവ സംഘം ലഘുപാനീയവുമായി നീർച്ചാലിന്നരികെ വിശ്രമിക്കുന്ന നേരം.

“കൗരവഭാഗത്തു ആകെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യക്തി ചിരഞ്ജീവി എന്ന കപടപദവിയുള്ള അശ്വത്ഥാമാവല്ലേ? ആ പരാതിയുടെ വിശ്വാസ്യത സംശയാസ്പദമല്ലേ. മർദ്ദനത്തിൽ ദുര്യോധനന് പരുക്കുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ തൊലിപ്പുറമേ മാത്രമല്ലേ. മുർച്ചയുള്ള ആയുധമൊന്നുമായിരുന്നില്ലല്ലോ ഞ്ഞെങ്ങിയ ഗദയല്ലേ, കൊലക്കുപയോഗിച്ചെന്നു പറയുന്ന ആയുധമൊന്നും ആരും വന്നു പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ലല്ലോ. എല്ലാംകൂടി സ്വതന്ത്രമായി നോക്കിയാൽ, വീരചക്രപുരസ്കാരത്താൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടേണ്ട യുദ്ധമികവ് കേവലമൊരു ദുരുപദിഷ്ട പരാതിയാൽ റദ്ദ് ചെയ്യപ്പെടുമെന്നു കരുതാൻ മാത്രം അശിക്ഷിതരാണോ, നിങ്ങൾ കൗരവകൂലിയെഴുത്തുകാർ?”

“ജനനം, ബാല്യകൗമാരങ്ങൾ അമ്മമാർക്കൊപ്പം കാട്ടിൽ, വാരണാ വതം കാട്ടിൽ അരക്കില്ലവാസം, വീടുതീയിട്ട് ഒളിച്ചോട്ടക്കാലം, ഏകചക്രയിൽ അലച്ചിൽ കാലം, ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥം കുടിയേറ്റക്കാലം, ചൂതാട്ടത്തിനുശേഷം വ്യാഴവട്ടക്കാല വനവാസം ഇപ്പോൾ മഹാപ്രസ്ഥാനം—ജീവിതത്തിൽ ഇത്രയധികം കാലം ജനവാസമേഖലയിൽനിന്നകന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടും, നിങ്ങളിൽ ഒരാൾ പോലും ഒരു വന്യജീവിയുടെ കുടിയേറ്റം എന്നൊരു ദുഃഖവാർത്ത അക്കാലത്തു പുറത്തുവന്നിട്ടില്ല. എങ്ങനെ ഉറപ്പാക്കി പഴുതച്ച ഈ സുരക്ഷിത കാനനവഴി?” കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. വാനപ്രസ്ഥത്തിൽ സഹദേവൻ ഒരു കോണിൽ മറ്റുനാലുപേരിൽ നിന്നും മാറിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. പാഞ്ചാലി മരിച്ച ദിനം.

“കൗരവരെ കൈകാര്യം ചെയ്തപോലെത്തന്നെ: നിതാന്ത ജാഗ്രത!”

“പെറ്റുള്ളയെ പാണ്ഡവർ കയ്യാഴിയില്ല എന്നുഞാൻ ഉറപ്പു വരുത്തും എന്നുനിങ്ങൾ, ഏകപുത്രവധുവെന്ന നിലയിൽ, ഭർത്താമാതാവ് കുന്തിയെ കനിവോടെയും തന്റേടത്തോടെയും ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥയല്ലേ? എന്നിട്ടും നിങ്ങൾ ത്യാഗ സമ്പന്നയായ ആ മഹതിയെ തരംകിട്ടിയപ്പോൾ നൊമ്പരപ്പെടുത്തിയോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലിയോടു ചോദിച്ചു. ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിലെ സ്ഥലജലഭ്രമത്തിൽ വിശിഷ്ടാതിഥികൾ വഴുക്കി വീഴുമ്പോൾ ചക്രവർത്തിനി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചെന്ന പരാതിയുമായി കൗരവർ പാഞ്ചാലിക്കെതിരെ ഹസ്തിനപുരിയിൽ വിഷപ്രചാരണം നടത്തുന്ന അശാന്തകാലം.

“എന്റെ മക്കൾ ആരെയും മനഃപൂർവ്വം വഴുക്കിവിഴ്ത്തില്ല എന്ന് കുന്തി നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിരുന്നോ? അങ്ങനെ ആരെങ്കിലും വഴുക്കിവിടാൻ തന്നെ, അതുകണ്ടു ചിരിക്കുന്ന ഗ്രാമീണയല്ല, പരിഷ്കൃതപെരുമാറ്റമറിയുന്ന പാഞ്ചാലി എന്നവൾ പൊതുവേദിയിൽ എന്നെ പിന്തുണച്ചുവോ? ഇല്ലല്ലോ. അപ്പോൾ വ്യക്തമായി, രാജസൂയ യാഗം ചെയ്ത ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം ചക്രവർത്തിയായ യുധിഷ്ഠിരനെതിരെ കുടിലകൗരവരുടെ കുത്തിത്തിരുപ്പിൽ കുന്തി നടന്ന വിഷവിത്തുകൾ ഇനിയും വളർന്നുയരും. ഗാന്ധാരിയുടെ തോഴിയായി കൺകെട്ടുതുണി വിഴുപ്പലക്കിയാലും ഞാൻ പുത്രവധു പാഞ്ചാലിയുടെ നവജാതശിശുക്കൾക്കു വ്യക്തിഗത പരിചരണം ചെയ്തില്ല എന്നും അവൾ ശരിച്ചുവോ? അറിയില്ല? അതാണ് പറഞ്ഞത്, അറിയേണ്ടതൊന്നും നിങ്ങൾ അറിയാൻ ശ്രമിക്കുന്നില്ല. മുൻവിധിയോടെ പാഞ്ചാലിക്കെതിരെ, കുന്തിയുടെ കുപ്രചരണങ്ങൾക്ക് ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യുടെ ചുവരെഴുത്തിൽ ഇടം കൊടുക്കുന്നു! ഈ വൃത്തികെട്ട പണി നിങ്ങൾ നിർത്തിയില്ലെങ്കിൽ, പറഞ്ഞേക്കാം, ഇനി മായികസഭാതലത്തിൽ വഴുക്കി വീഴാൻ പോവുന്നത് മാധ്യമപ്രവർത്തകയായിരിക്കും!”

“വനവാസക്കാലശിക്ഷയിലൂടെ നിങ്ങളെ പ്രകൃതി വഞ്ചിച്ചു എന്നുതോന്നിയോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക സഹദേവനോട് ചോദിച്ചു. പ്രസന്നമുഖത്തോടെ മൗനം പാലിക്കുന്ന മാദ്വിപുത്രൻ മറ്റു പാണ്ഡവർക്കിടയിൽ ഒരു വിസ്മയമായിരുന്നു.

“അന്യസ്ത്രീകളെ പ്രീണിപ്പിക്കാനോ ഉടുതണിയുരാനോ പരിശ്രമിച്ച ഓർമ്മയില്ലെങ്കിലും, പാഞ്ചാലി പ്രീണനമില്ലാതെ എനിക്ക് സ്വയം ഉടുതണിയുരി ആനന്ദരതി പാരിതോഷികമായി തന്നത്, മറ്റുപാണ്ഡവർക്കൊപ്പം ഞാൻ അവൾക്കെതിരെ ഗുഡാലോചനകളിൽ പങ്കെടുക്കാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കണം. എന്നാൽ നാലുപാണ്ഡവർക്കെ നോട്ട് നിരസം ഉണ്ടായിരുന്നുവോ, ഉണ്ടെങ്കിൽ അതും ഞാൻ അത്ര ശ്രദ്ധിക്കുമായിരുന്നില്ല. ഖാണ്ഡവ വനത്തിലും, ഇപ്പോൾ വ്യാഴവട്ടക്കാല വനജീവിതത്തിലും ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചത് ഗാർഹികപങ്കാളികളെ അല്ല, ഓടിത്തളരുന്ന മാംസ ഭോജികളെ! അതെന്നെ ഈ ലോകം അവരോട് കാണിക്കുന്ന നിർദ്വയത്വം സീമാതീതമെന്നു ബോധ്യപ്പെടുത്തി. നൂറുകണക്കിന് മാനുകൾ വിഹരിക്കുന്ന ഹിമാലയപുൽമേടുകളിൽ, പെൺ സിംഹം കരുതലോടെ പതുങ്ങിയിരുന്ന്, രോഗിയോ മൃതനോ പ്രായം ചെന്നവനോ ആയ ഒന്നിനെ, വിടാതെ പിന്തുടർന്ന് ചാടി കഴുത്തിൽ കടിമുറക്കി, ഇര ചലനമില്ലാതെ കിടക്കുന്നതുവരെ ആ വിധം പിടിവിടാതെ വേണം, പിന്നീടവിടെ വന്നുചേരുന്ന ‘കൂട്ടു കടുംബ’ത്തെ തീറ്റിപ്പോറ്റാൻ. കട്ടികളും ഇണയും ഇരമാംസം ആസ്വദിക്കുമ്പോൾ, അവൾ കാത്തിരിക്കുകയും. എന്നാൽ വർഷങ്ങളായി ഇവിടെ ഞങ്ങൾ? വെറുതെ കിട്ടിയ അക്ഷയ പാത്രത്തിൽ കയ്യിടുവാരി, കൗരവരാൽ കബളിപ്പിക്കപ്പെട്ടുവെന്നു ഇരവാദം ഉന്നയിച്ചു, മൂന്നനേരം ഊട്ടുപുരയിൽ ചുറ്റിയിരുന്നു മേലനങ്ങാതെ വയർ നിറക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ ലജ്ജിക്കേണ്ടവരല്ലേ ഞങ്ങൾ മടിയൻ പാണ്ഡവർ? ജാലകത്തിലൂടെ നോട്ടം പായിച്ചപ്പോൾ, നാലുപാണ്ഡവർ സഹദേവനെ ഒരു ചിത്തഭ്രമക്കാരനെ നോക്കുന്നപോലെ ദൈന്യത നടിച്ച്.”

“മഹാരാണിയെ പൊതുപരിപാടിയിലൊന്നും കാണുന്നില്ലല്ലോ”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു.

“ഹസ്തിനപുരിയുടെ അവണ്ഡത കാത്തുസൂക്ഷിക്കാനായി നൂറോളം ആൺമക്കൾ നാടിനുവേണ്ടി കുരുക്ഷേത്രയിൽ ജീവത്യാഗം ചെയ്തശേഷം, മുഴുനീളകിടപ്പുരോഗിയാണിന്നു ഗാന്ധാരി. മഹാരാണിപദവി പാഞ്ചാലി ഔപചാരികമായി ഏറ്റെടുത്തു എങ്കിലും, ഗാന്ധാരിയിൽനിന്ന് രാജകീയാഭാരണങ്ങൾ എല്ലാമൊന്നുശിച്ച് കിട്ടണ്ടേ? ദാശാബ്ദങ്ങളായി അടിഞ്ഞ വിയർപ്പും, അഴുക്കും മെഴുക്കും നീക്കി മിനുക്കാൻ സമയമെടുക്കും. ആഭരണങ്ങളിൽ കമ്പമുള്ള വനിതയല്ല പാഞ്ചാലിയെങ്കിലും, ഔദ്യോഗികആവശ്യങ്ങൾക്കണിഞ്ഞല്ലേ പറ്റു. ഉറപ്പുതരുന്നു, നാളെ പൂർണിമയിൽ മഹാരാണി പൊതുജനങ്ങളുടെ ആരാധനയ്ക്ക് സർവാഭരണവിഭൂഷിതയായി നിന്നുകൊടുക്കുന്നു. കൊട്ടാരം മട്ടുപ്പാവിൽ. വനാന്തരസന്യസ്ഥസമൂഹവും അനുമതി തേടിയിട്ടുണ്ട്, പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലം അവരുടെ ഗാർഹികമാലിന്യത്തിന്റെ സംഭരണവും സംസ്കാരവും കാര്യക്ഷമതയോടെ ചെയ്ത ‘കൗരവഅടിമ’യുടെ ഭാഗ്യജാതകത്തെ മഹത്വപ്പെടുത്താൻ. ആശീർവദിക്കാൻ, നിങ്ങളും ഉണ്ടാവില്ലേ ആദ്യദർശനരാത്രിയിൽ അഭിനന്ദനങ്ങളുടെ പൂച്ചെണ്ടുമായി?”

“കുരുക്ഷേത്രയിൽനിന്നു ഞാനിപ്പോൾ മടങ്ങിയതേ ഉള്ളൂ. അവിടെ കൗരവനിർമ്മിത അഭ്യുഹം പരക്കുന്നുണ്ട്, വിദൂര ദൃശ്യസംവിധാനത്തിലൂടെ ആകാശചാരികൾ നിങ്ങൾക്ക് കുരുക്ഷേത്ര പോരാട്ടദിനചര്യ രാപ്പകൽ കാണിക്കുമെന്ന്. വാസ്തവമാണോ? പാണ്ഡവർക്കുമാത്രമല്ല പ്രകൃത്യാ തീതശക്തികളുടെ പിന്തുണ എന്നാണു കൗരവപ്രചാരണത്തിൽ ഉന്നയിക്കുന്നത്!”, യുക്തിവാദി ചാർവാകൻ സഞ്ജയനോടു ചോദിച്ചു.

“പ്രചാരണം കൊഴുക്കട്ടെ അതിൽ നിങ്ങൾ യുക്തിയുടെ വെള്ളം ചേർത്ത് കള്ളക്കളിയെന്നാരോപിക്കില്ലെങ്കിൽ, ഉള്ള കാര്യം അനുദ്യോഗികമായി തുറന്നുപറയാം. ആകാശചാരികളുമായല്ല ഇടപാടൊരുക്കിയത്. ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യുടെ കോട്ടയ്ക്കകം ചുവരെഴുത്തുപതിപ്പിന്റെ കാര്യദർശിയുമായാണ്. നിത്യവും ഒരു കൈവിളക്കുമായി ഞാൻ രാത്രിയിലും പുലർച്ചക്കും മുഖം മറച്ചു ചുവരെഴുത്തു പൂർണ്ണമായും വായിച്ചു. തിരിച്ച ധൃതരാഷ്ട്രർക്ക് “വിദൂരദൃശ്യ സംവിധാനം” വഴി കിട്ടിയ ചൂടൻ പോർക്കളവാർത്ത പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും വച്ച് കൗരവപക്ഷത്തുനിന്നായി പറഞ്ഞൊപ്പിക്കും. കൗരവമരണങ്ങൾ വ്യക്തമായി പറയില്ല എന്നാൽ യുദ്ധത്തിൽ ചെറിയ പാണ്ഡവനഷ്ടങ്ങൾ പൊലിപ്പിക്കും. അതീതശക്തി അതിരുകളില്ലാതെ എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. അതാ, അന്ധധൃതരാഷ്ട്രർ ശംഖു വിളിക്കുന്നു. ഞാൻ ‘കഥാപ്രസംഗ’ത്തിനു തയ്യാറാവട്ടെ!”

“എന്താണിത്ര ആഘോഷിക്കാൻ പുനരധിവാസകേന്ദ്രത്തിൽ?”, യുധിഷ്ഠിര പട്ടാഭിഷേകം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നാട്ടിൽ വിശ്രമത്തിനു പോയി ഹസ്തിനപുരിയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനവിധവയെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു ചോദിച്ചു. എവിടെ നോക്കിയാലും എന്തോ തിരയിളക്കം!

“യുദ്ധാനന്തര കടുത്ത സാമ്പത്തികഞെരുക്കത്തിലും പാണ്ഡവ വിപ്ലവഭരണകൂടം കൗരവരാജവിധവകൾക്കുള്ള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ-ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഒരുപണത്തുകയും പോലും കുറവിലല്ല എന്നറപ്പുവരുത്തുമെന്നു ആഭ്യന്തര, ക്ഷേമവകുപ്പിന്റെ സ്വതന്ത്രചുമതല വഹിക്കുന്ന അർജ്ജുനൻ വാക്കുതന്നു. എല്ലാവർക്കും പൊതു ആരോഗ്യ, ചികിത്സാ സഹായങ്ങളും അശ്വിനീ ദേവതകളുടെ പുത്രന്മാർ ഞങ്ങൾക്ക് വ്യക്തിഗതഉറപ്പ് തന്നു. കടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട കൗരവരാജവിധവകളുടെ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രത്തിലുള്ള ശുചിമുറിനിർമ്മിതിക്കു ധനസഹായം കൃത്യമായി ലഭിക്കുമെന്നു ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിന്റെ രാജ്യവ്യാപക ചുമതലയുള്ള മഹാരാണി പാണ്ഡാലി ഉറപ്പുതന്നു. അങ്ങനെ ഒന്നൊന്നായി നോക്കുമ്പോൾ, ഞങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷ കൗരവവംശം, പാണ്ഡവരാജസഭയിൽ യുധിഷ്ഠിരഭരണകൂടത്തിനൊപ്പം, ചരിദ്രശക്തികൾക്കെതിരെ! എന്ന സംയുക്ത നിലപാടെടുക്കാനൊരുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. രാജവിധവകൾക്കിടയിൽ വംശീയ ധ്രുവീകരണം വഴി ഭിന്നിപ്പുണ്ടാക്കാനുള്ള ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യുടെ ഹീനശ്രമത്തെ ഒറ്റക്കെട്ടായി ഞങ്ങൾ തടയിടും. പുറത്തുപോവുന്നോ നീ?, അതോ ചുലൈടുക്കണോ ഞങ്ങൾ?”

“സാധാരണ കാണാത്തൊരു സന്ദർശനമാണല്ലോ അർജ്ജുനൻ ഇന്ന് സന്യസ്തമാത്തിൽ ചെയ്തത്?, എന്തായിരുന്നു അവന്റെ രഹസ്യലക്ഷ്യം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക സന്യസ്തസംഘടനയുടെ വൃദ്ധകാര്യദർശിയോടു അതീവരഹസ്യഭാവത്തിൽ ചോദിച്ചു. പാണ്ഡവ വനവാസക്കാലം.

“എനിക്ക് വിശക്കുന്നു, അക്ഷയപാത്രം പാണ്ഡാലി ഒളിപ്പിച്ചുവെച്ചു! ഇവിടെ വല്ലതുമുണ്ടോ വിശപ്പടക്കാൻ? ലോകം ചുട്ടെരിക്കാവുന്നത്ര ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളുടെ രഹസ്യവാക്കുകൾ നിത്യവും മന്ത്രിച്ചു ഞാൻ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയിട്ടും, ഒരു നേരത്തെ അന്നം, ഉൾക്കാട്ടിൽ വേട്ടയാടി തിന്നാൻ പറ്റിയ ആയുധം ഇല്ലാത്തൊരു ഹതഭാഗ്യനാണ് ഞാൻ എന്നർത്ഥം വരുന്ന കഠിനപദങ്ങൾ അയാൾ വിലാപസ്വരത്തിൽ ഉച്ചരിച്ചു. ഭയന്നുവിറച്ച ഞങ്ങൾ ഊട്ടുപുര വാതിൽ അയാൾക്ക് മലർക്കെ തുറന്നുകൊടുത്തു”. വിറയൽ വിട്ടൊഴിയാതെ, സന്യസ്തർ, ആശ്രമപൂങ്കാവനത്തിൽ വൃഥാ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പാണ്ഡവആശ്രമത്തിലെ കിടപ്പറജാലകത്തിലൂടെ രണ്ടു കരിനീലക്കണ്ണുകൾ ശിരോവസ്ത്രങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ തിളങ്ങുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ കൊട്ടാരം ലേഖിക അന്നത്തെ അഭിമുഖം അവസാനിപ്പിച്ചു.

“തിന്മക്കുമേൽ നന്മയുടെ നിർണ്ണായകവിജയമാണ് ഇക്കഴിഞ്ഞ കുരുക്ഷേത്രയുദ്ധം എന്ന് ഭീമൻ പൊതുസ്വീകരണയോഗത്തിൽ നിരീക്ഷിച്ചപ്പോൾ, മറ്റുപാണ്ഡവർ എഴുന്നേറ്റുനിന്ന് കയുടിക്കുന്നതൊക്കെ ഞങ്ങളും ഇന്നലെ വൈകുന്നേരം സന്തോഷത്തോടെ കണ്ടു. പക്ഷേ, വേദിയിൽഇരുന്ന മഹാരാണി പാണ്ഡാലി മാത്രം ശിരോവസ്ത്രത്താൽ ഉടനടി മുഖംമൂടി. എന്തായിരുന്നു ആ ശരീരഭാഷയുടെ സംഗതി?”, കൊട്ടാരം ഊട്ടുപുരയിൽ കൂനിപ്പിടിച്ചിരുന്നു, പൊരിച്ച കാളത്തുട കടിച്ചുമുറിക്കുന്ന കൃപാചാര്യരെ കൊട്ടാരം ലേഖിക പിറ്റേന്ന് രാവിലെ ഒറ്റയ്ക്ക് കണ്ടെത്തി. മഞ്ഞുകാലത്തിന്റെ അവസാനദിനങ്ങൾ.

“തിന്മക്കുമേൽ തിന്മയുടെ നിർണ്ണായകവിജയം എന്ന് പാണ്ഡാലി പനയോലയിൽ നാരായം കൊണ്ടെഴുതിയത്, ആ പാവം അർദ്ധ സാക്ഷരൻ, തപ്പിത്തടഞ്ഞുവായിച്ചപ്പോൾ, എനിക്ക് തോന്നി, ഒരക്ഷരം അവനു തെറ്റിയോ!”, കൗരവപാണ്ഡവരുടെ ആദ്യാക്ഷരഅധ്യാപകനായിരുന്ന കൃപർ, പരിഭ്രമത്തോടെ, തിരിച്ചു ചോദിച്ചു.

“അതിമാനുഷരെന്നൊറ്റനോട്ടത്തിൽ തോന്നാവുന്നത്ര ഭൂപടംഗിയുള്ള അഞ്ചാണങ്ങൾക്കും ഒരതിസുന്ദരിക്കും, നേരിട്ട് അഭിമുഖം ചെയ്തു നിങ്ങൾ അരമനയിൽ തൊഴിൽ വീതിച്ചുനൽകി. ഇവർക്ക് എന്തോ പ്രശ്നമുണ്ടല്ലോ എന്നാതും ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയില്ലേ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക വിരാടരാജാവിനോടു ചോദിച്ചു.

“മനോദൗർബല്യമുള്ളവർക്കു ഭരണകൂടച്ചെലവിൽ ചികിത്സ നൽകുന്നതിനുപകരം, നിങ്ങൾ ഹസ്തിനപുരിയിൽ നിന്നും വിരാടയിലേക്കുവരെ വേഷംമാറ്റി നാടുകടത്തുകയാണോ എന്ന് ദുര്യോധനനെക്കണ്ടാൽ ചോദിക്കണം എന്നുഞാൻ കരുതി. പിന്നെയൊന്നറിഞ്ഞത് ഇത് ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം ഭരിക്കുന്ന പാണ്ഡവരുടെ അജ്ഞാതവാസക്കാലമാണല്ലോ. അതുകൊണ്ട്, സുവർണ്ണാവസരം ആവുന്നത്ര ചൂഷണം ചെയ്തു അവരെ മാടുപോലെ പണിയെടുപ്പിച്ചു. അവർ ആരെന്ന കാര്യത്തിൽ സൂചന കൊടുത്തു. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ മലിനപ്രകൃതി മാറ്റാൻ ആവില്ലല്ലോ. സൈരന്ധ്രി എന്ന നിർമ്മിതസ്വത്വത്തിൽ കഴിഞ്ഞ പാഞ്ചാലിയെ സാഹചര്യമനുസരിച്ച ചൂഷണംചെയ്തു, മാത്രമല്ല ഭാവിപ്രതിയോഗിയായ കീചകനെ പാട്ടിലാക്കാൻ അവളെ കാഴ്ചവക്കുകയും ചെയ്തു. രാത്രി മദ്യവും മാംസഭക്ഷണവുമായി ആ മദിരാക്ഷിയവൻ കൂട്ട്! എന്തൊക്കെത്തരത്തിൽ ആറുപേരെയും വരുതിയിൽ ഒരുവർഷം നിർത്താം എന്നു നോക്കുകയാണ്. ഞാനിപ്പോൾ. ആറംഗ അടിമകുടുംബത്തെ അടിയാളരായി തന്ന പ്രകൃതിക്കു നന്ദി. മന്ദബുദ്ധിയാണ് വിരാടനെന്ന കൗരവകാഴ്ചപ്പാടു മാറ്റാൻ സാധിച്ചാൽ ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു. നിങ്ങൾ അവരുടെ ആരാൺ? നിങ്ങളെയും കൂട്ടുപ്രതികളാക്കി ചൂഷണം ചെയ്യണോ, ഞാൻ തയ്യാർ?”

“പാഞ്ചാലി ആദ്യപുത്രൻ ജന്മംനൽകുമ്പോൾ ഭർത്തുമാതാവായ നിങ്ങൾ നവജാതശിശുപരിപാലനത്തിനായി ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിലേക്കു പോയിരുന്നോ? അതോ, വിവരമറിഞ്ഞിട്ടും പോവാതിരുന്നോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക കുന്തിയോടു ചോദിച്ചു.

“ആദ്യത്തെയും അവസാനത്തെയും ആയിരുന്നു ആ ‘പരിപാലനയാത്ര’. കുഞ്ഞിനെ ചേർത്തുകിടത്തി മൂലപ്പാൽ കൊടുക്കു എന്നുഞാൻ ഈറ്റില്ലത്തിൽ വാത്സല്യത്തോടെ പറഞ്ഞപ്പോൾ, പാഞ്ചാലി ഇടഞ്ഞു. പെണ്ണുടലിൽ മാറിടസൗന്ദര്യസംരക്ഷണത്തിനായിരുന്നു അവൾ പ്രസവപരിരക്ഷയിൽ കൊടുത്ത മുന്തിയ പരിഗണന. എന്തുകണ്ടിട്ടാണ് നിങ്ങൾ പഴഞ്ചൻ ശിശുപരിപാലന പ്രമാണങ്ങൾ പൊടിതട്ടി എന്റെമുമ്പിൽ എടുത്തതെന്നവൾ ക്രുദ്ധയായി. യുധിഷ്ഠിരൻ ജനിച്ചപ്പോഴും അങ്ങനെയാണ് ചെയ്തതെന്ന് ഞാൻ ദുർബലമായി പറഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ ഒന്നുകൂടി പ്രകോപിതയായി, പേറ്റുച്ചുരു വിടാത്ത ആദ്യ കുഞ്ഞിനെ നിങ്ങൾ പുഴയിലൊഴുക്കുമ്പോൾ, മൂലപ്പാൽ കൊടുത്തിരുന്നുവോ എന്നവൾ കപടമന്ദഹാസത്തോടെ ചോദിക്കുമ്പോൾ യുധിഷ്ഠിരൻ മൃകസാക്ഷിയായി മുറിയിലുണ്ട്. ഹസ്തിനപുരിയാത്ര തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നവിധം അവളുടെ തേരാളി എന്നെ കഷ്ടപ്പെടുത്തിയതൊരു പ്രതികാരനടപടിയായി ഞാൻ കണ്ടു. ഗർഭിണിക്കുവേണ്ട യാതൊരുവിധ സൗകര്യങ്ങളും കാട്ടിൽ ഇല്ലാതെ, ഞാനും മാദ്രിയും പ്രസവിച്ച അഞ്ചു ആൺകുട്ടികൾ വളർന്നുവളരതായി അവളെ മാറോടു ചേർത്തു ഒന്നൊന്നായി ഗർഭം ധരിപ്പിക്കുവാൻ ഇടയാവട്ടെ എന്നുഞാൻ ആശംസിച്ചു. എനിക്കെന്തുപറ്റിയെന്നു പിന്നീട് വേദനയോടെ വിസ്മയിച്ചു. വേദനയും വിസ്മയവും ഒക്കെ അനാവശ്യമായിരുന്നു, മൂന്നുപ്രസവിച്ചതോടെ ഞാൻ ആകാശചാരികൾക്കും അനഭിമതയായി. പിന്നെ ഞാൻ പ്രസവിച്ചില്ല. എന്നാൽ പാഞ്ചാലിയോ, അഞ്ചുപെറ്റിട്ടും കൗരവർക്കു ലൈംഗികാക്രമണം ചെയ്യാൻ തക്ക മാറിട ലാവണ്യത്തിലും!”

“കിരീടാവകാശി ദുര്യോധനൻ മുതൽ, സൈന്ധവരാണി ദുശ്ശള വരെ, കാലന്റെമകൻ യുധിഷ്ഠിരൻ മുതൽ, പാഞ്ചാലപുത്രി ദ്രൗപദിവരെ, ഓരോ പരിചിതമുഖത്തിനൊപ്പവും നിർലജ്ജം കൈകൊടുത്തും തോളുരുമ്മിയും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചും, ഇടക്കൊരു ചെരിഞ്ഞുനോട്ടത്തിലൂടെ മൊത്തം അതിമിദൃശ്യങ്ങൾ രസത്തോടെ ശ്രദ്ധിച്ചും, ഉല്ലാസത്തിൽ ആടിപ്പാടി നടക്കുന്ന ആ യുവസുന്ദരി ആരെന്നു താങ്കൾക്കറിയാമോ? കുറച്ചുനേരമായി എന്റെ കണ്ണുകൾ അവളെ അനിയന്ത്രിതമായി വേട്ടയാടുന്നു!”, ദ്രോണപുത്രനും കൗരവസുഹൃത്തുമായ അശ്വത്ഥാമാവിന് അഭിവാദ്യം ചെയ്തു ചാർവാകൻ ചോദിച്ചു. നവവധു പാഞ്ചാലിയും പാണ്ഡവരും പങ്കെടുത്ത കൊട്ടാരവിരുന്നിൽ, ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വഴിതെറ്റിവന്നതായിരുന്നു, അതിമിഥ്യയിൽ ഇടംഇല്ലാത്ത യുക്തിവാദി.

“വിവരാന്വേഷണപ്രതിഭാസം! ഹസ്തിനപുരി കൊട്ടാരത്തിണ്ണ നിരങ്ങി, നൂറോളം കൗരവരാജവധുക്കൾക്കും അവരുടെ അനുദിനം വികസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്കും ‘അരമനവിഴുപ്പ്’ പൊതിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന മാധ്യമപ്രവർത്തക. ഇടംമാറിനിന്ന്, പനയോലയിൽ നാരായം കൊണ്ടുകുറിച്ചുവെക്കുന്ന അതിസൂക്ഷ്മ രഹസ്യവിവരങ്ങൾ, നാളെ ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യുടെ പതിനഞ്ചോളം ചുവരെഴുത്തു പതിപ്പുകളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടണം. സാക്ഷരതയുള്ളവർക്കു സൗകര്യപൂർവ്വം വായിച്ചു കുതിരപ്പന്തി ചർച്ചകളിൽ ഭരണകൂടവികാരം പരുഷമായി നിലനിർത്താൻ സംഭവിച്ച ‘അവതാരം’! തക്ഷശിലയിൽനിന്നു പുതിയ ഇറക്കുമതി. എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും, ഭാവിയിൽ കുരുവംശത്തിന്റെ ഓരോ അപചയഘട്ടത്തിലും നിർണ്ണായകമായ രഹസ്യങ്ങൾ ചോർത്താൻ രാഷ്ട്രീയഎതിരാളികൾ മത്സരിച്ച പരിപാലിക്കാവുന്ന ലഹരിപദാർഥം. യുദ്ധം കഴിഞ്ഞു, ശപിക്കപ്പെട്ട എന്റെ നാടുകകടത്തിലിലും അവൾതന്നെയാവും എന്നെ അഭിമുഖം ചെയ്യുക എന്നെന്റെ അന്തരംഗം മന്ത്രിക്കുന്നു വിഭോ!”

“നിങ്ങൾ ഒരുമ്പെട്ടിറങ്ങിയത് പാണ്ഡവരെ കൊല ചെയ്യുന്നതിനൊപ്പം, കുരുവംശത്തിൽ അടിഞ്ഞുകൂടിയ കുറെ കാരണവന്മാരെയും കാലപുരിയിലേക്കയക്കാനൊരുപാധിയായിട്ടാണെന്നു കന്തി നിരീക്ഷിച്ചല്ലോ. എങ്ങനെ നേരിടും ഈ ‘രാജ്യ ദ്രോഹം’?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനനോട് ചോദിച്ചു. ഭീഷ്മപതനത്തിനു ശേഷം, പെട്ടെന്ന് ദ്രോണവധം കഴിഞ്ഞ ദിനം.

“അത്താഴം ചോദിച്ചുവന്ന ആറംഗ ആദിവാസി കുടുംബത്തെ, മദ്യത്തിൽ വിഷം കലർത്തി കുടിപ്പിച്ച അരക്കില്ലം കത്തിക്കുകയും മുൻകൂർപദ്ധതിയനുസരിച്ച ഭൂഗർഭഇടനാഴിയിലൂടെ ഓടിരക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്ത മുൻമഹാരാണി കന്തി തന്നെ പറയണം ഈ ‘കഥ’. മുനിശാപം കേട്ടപ്പോൾ വിരണ്ടുപോയ പാണ്ഡുവിനെപോലെ, സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്ത കാട്ടിൽ പോവുന്നവനല്ല ദുര്യോധനൻ. അവൻ ശത്രുക്കളെയും മിത്രങ്ങളെയും നന്നേ ചെറുപ്പത്തിൽ കളം തിരിച്ച അടയാളപ്പെടുത്തി. ഇപ്പോൾ കുരുക്ഷേത്രയിൽ കൊണ്ടുവന്നു കൊല്ലേണ്ടവരെ പരോക്ഷമായി കൊല്ലും ജീവിക്കേണ്ടവർ മാത്രം കുരുക്ഷേത്രയുദ്ധം അതിജീവിക്കും!”

“അത്യുന്നത ദേശരത്നപുരസ്കാരത്തിനു മഹാരാജാവ് യുധിഷ്ഠിരനെ പരമയോഗ്യനാക്കിയ സവിശേഷ സാഹചര്യമെന്തായിരുന്നു?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ഔദ്യോഗിയ വക്താവിനോട് ചോദിച്ചു. പാണ്ഡവ ഭരണകാലം.

“വടക്കുപടിഞ്ഞാറ് ഗാന്ധാരം മുതൽ ദക്ഷിണാപഥം വരെ, പടിഞ്ഞാറൻ കടലോരദ്വാരക മുതൽ കിഴക്കൻ കലിംഗ വരെ, വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ യുവസൈനികരെ പൂർണ്ണമായും പതിനെട്ടു നാൾകൊണ്ട് കുരുക്ഷേത്രയിൽ നിന്നും തുടച്ചുനീക്കി, ശാശ്വത ശാന്തിദൂതിന്റെ കാഹളം മുഴക്കിയ മഹാരാജാവ് യുധിഷ്ഠിരനെ പിന്നെത്തു ഉണക്കപ്പൽ പാരിതോഷികം കൊടുത്തുവേണം നാം ആദരിക്കാൻ? ഭർത്താക്കന്മാർ മരിച്ച മാസവരുമാനം നിലച്ച കുരുക്ഷേത്രവിധവകൾ കുടുംബംപോറ്റാൻ ഈ നാടുകളിൽ പുതിയ ഇനം സേവനദാതാക്കളായി സമൂഹത്തിലേക്കിറങ്ങി വന്നില്ലേ. ഒരുപണത്തുക്കം യുദ്ധഭീഷണി പോലും നേരിടാത്തൊരു വത്സലഭ്രമിദേവിയെ ആണ്, യുദ്ധദേവതയായി ജ്വാലാമുഖിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച കുരുവംശ പൈതൃകത്തിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി, പാണ്ഡവവംശം ദേശദേവതയായി അവതരിപ്പിക്കുക. യുദ്ധരഹിതഭ്രമി സ്വപ്നം കാണുന്ന പാണ്ഡവർക്കിനി മാതൃകാ പണിയാ യുധം ഗദയോ കുന്തമോ അല്ല, മണ്ണിളക്കിയായിരിക്കും. രണ്ടു സമൃദ്ധനദീതടങ്ങളാൽ വർഷം മുഴുവൻ അനുഗ്രഹിതമായ ഹസ്തിനപുരിയുടെ കണ്ണെത്താത്ത കൃഷിയിടത്തിൽ പൊന്നുവിളയിക്കുന്ന കർഷകരാവുകയാണ് പാണ്ഡവർ. എല്ലാവിധ മാതൃകായുധപണിപ്പരകളും അടച്ചുപൂട്ടുന്ന പുത്തൻപുതു ഹസ്തിനപുരി നിങ്ങളുടെ കർമ്മഭ്രമി. ദേശരത്ന വിനീതമായ ഒരു തുടക്കം മാത്രം. നിങ്ങളുടെ ധാർഷ്ട്യം നിറഞ്ഞ ചോദ്യം കേട്ടാൽ തോന്നും, ഞങ്ങൾ സഹോദരന്മാർ തട്ടിക്കൂട്ടിയെടുത്തൊരു വ്യാജപുരസ്കാരം യുധിഷ്ഠിരന്റെ വലതുകയ്യിൽനിന്നും ആരോരുമറിയാതെ ഇടതുകൈ വലിച്ചെടുത്തു!”

“ഇന്ന് രാജസഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് നിർദ്ധിഷ്ട ചൂതാട്ട നിരോധന നിയമമാണല്ലോ. ഈ തെറ്റുതിരുത്തൽ നിയമത്തിലൂടെ യുധിഷ്ഠിരൻ വിവേകപൂർണ്ണമായ തിരിച്ചറിവുണ്ടായെന്നു ചൂതാട്ടത്തിന്റെ വനവാസ കഥനകഥ എല്ലാം അറിയുന്ന നിങ്ങൾക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക കൃപാചാര്യനോട് ചോദിച്ചു. കിരീടാവകാശി പരീക്ഷിത്തിന് ആദ്യാക്ഷരം പറഞ്ഞു കൊടുക്കാൻ പാടുപെടുകയായിരുന്നു ആ ചിരഞ്ജീവി.

“അതിനുമുമ്പ് മഹാരാജാവ് എന്ന നിലയിൽ യുധിഷ്ഠിരൻ തീർപ്പാക്കേണ്ടിയിരുന്നത്, വിവാഹബാഹ്യബന്ധങ്ങൾ മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെ നവപാണ്ഡവഭരണകൂടം നിയമവിധേയമാക്കണം എന്ന കന്തിയുടെ നിർദ്ദേശമല്ലേ? ചാർവാകൻ തരം കാത്തിരിക്കയാണല്ലോ “കൗന്തേയരുടെ പാണ്ഡുപിതൃത്വം കന്തി കെട്ടിച്ചമച്ച ഒരു കഥ മാത്രം” എന്ന് തെരുവിൽ ആളെക്കൂട്ടി കൊട്ടിപ്പോഷിക്കാൻ. ആരോപണത്തിന് കരുത്തുപകരാൻ കൗരവരാജവിധവകൾ നൂറുകണക്കിന് ‘കരിനാവു’കൾ തെരുവിൽ ഇറക്കുമെന്നാണ് കേട്ടത്. കന്തിയുടെ വെറും വാക്കല്ലാതെ പാണ്ഡവപിതൃത്വം ഔദ്യോഗികമാക്കാൻ, ആധികാരികതയുള്ള പനയോലരേഖയൊന്നുമില്ല. പാണ്ഡു, മരണപത്രമെഴുതി അഞ്ചുകൗന്തേയരിൽ രാജപദവിയുടെ ഒസ്യത്തൊന്നും അയൽപക്കസന്യസ്ഥരുടെ സാക്ഷിസാന്നിധ്യത്തിൽ ഒപ്പിട്ടുമില്ല. യുധിഷ്ഠിരനുമായി വീണ്ടുമൊരു ചൂതാട്ടത്തിനു ഇനി ആരും വന്നില്ലെങ്കിലും, “അനധികൃതമഹാരാജാവ്” എന്നാക്ഷേപിച്ച താഴെയിറക്കാൻ ശക്നിയേക്കാൾ കഴപ്പുക്കാരനായ ചാർവാകൻ എന്ന ഏകാംഗ പ്രതിപക്ഷം മതി.”

“പെൺപീഡകന്റെ ഇടനെഞ്ചുകീറി, ചുടുചോരയുറ്റിവേണം പ്രിയതമയുടെ കേശപരിലാളനം എന്ന് ഭീമൻ കൊലവിളിക്കുന്നല്ലോ, പേടിയുണ്ടോ പ്രതികാരപ്രതിജ്ഞയെ നേരിടാൻ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. നീരൊഴുക്കിൽ ചോരപ്പാടുനീക്കാൻ മലർന്നും കമഴ്ന്നും സന്ധ്യപ്രകാശത്തിൽ നീന്തിതുടിക്കുകയായിരുന്നു, വസ്ത്രാക്ഷേപക്കാരൻ.

“ഇടനെഞ്ചിലെച്ചോരക്കെന്നും ഇളംചുടുണ്ട്. ഉടുതുണി വിരലറ്റം തൊട്ടു എന്നൊന്നും നീതിപീഠത്തിൽ നിഷേധിച്ചില്ല. ചൂതാട്ടസഭയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വർണ്ണപ്പകിട്ടുള്ള തിരുവസ്ത്രം ഒഴുകിയെത്തി കഴുത്തറ്റംവരെ മൂടി എന്നതും ആസ്വദിക്കും. പൊതുജനസമ്പർക്കത്തിൽ ദുര്യോധനനുള്ള മികവെനിക്കില്ലെങ്കിലും നീതിപീഠത്തിൽ കുറ്റവാളിയല്ലെന്നതെളിയിച്ചു. മണ്ണിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എനിക്ക് മമത ഭ്രമിദേവിയോടാണ് പാഞ്ചാലിയോടല്ല. കിളച്ചുമറിച്ച് ഭേവിക്കെന്നോട് രോഷമില്ല വിതച്ചുകൊയ്തിട്ടും ഭേവിക്കെന്നോട് രോഷമില്ല. വിത്തുമുളച്ചു ഇലച്ചാർത്തു തെളിയുമ്പോൾ മുട്ടുകുത്തി കൂപ്പുകൈകൊടുക്കുന്നതാണെന്റെ ഭ്രമിപൂജ, എന്റെ ആനന്ദദൈരവി, അഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന പെൺമുടിയല്ല സന്ധ്യലോകമാണ്. പാഞ്ചാലി എനിക്കമ്മയാകുന്നു അവളുടെ ഉടുതുണി അഴിയുമ്പോൾ, എന്റെ നഖരഹിതവിരലുകൾ കെട്ടുമുറക്കാനായിരുന്നു ശ്രമിച്ചത്. വിരലുകൾമതി, ഭീമഗദയെ ചെറുക്കാൻ!” ദേഹമാകെ തൈലം പുരട്ടിവന്ന വിവസ്ത്രഭീമൻ, ശത്രുശബ്ദം കേട്ട് ഞെട്ടി, മുന്നോട്ട് വച്ച കാൽ ഉടൻ പിന്നോട്ടെടുത്തു.

“കബളിപ്പിക്കപ്പെട്ട പാണ്ഡവവർക്ക് നഷ്ടസൗഭാഗ്യങ്ങൾ തിരിച്ചു കൊടുക്കുക, ചുതുകളിയിൽ കളവു കാണിച്ചവർ തെറ്റുതിരുത്തുക—ഇതൊക്കെയല്ലേ നീതിപീഠത്തിൽ നിന്ന് ന്യായമായി പ്രതീക്ഷിക്കുക? എന്നിട്ടും നീതിമാനെന്ന നിലയിൽ നിർണ്ണായകമുഹൂർത്തത്തിൽ നിങ്ങൾ മനഃപൂർവ്വം കണ്ണടച്ചുവോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക പിതാമഹനോട് ചോദിച്ചു.

“സ്വച്ഛന്ദമൃത്യു കഥാവശേഷനായി എന്നാണോ ‘ഹസ്തി നപുരി പത്രിക’യിൽ എന്റെ ചരമവാർത്ത വരേണ്ടതു? അതോ “അർദ്ധ രാത്രിയിൽ ശരശയ്യയിലെ അപമൃത്യു—അന്വേഷണം വഴിമുട്ടി, ദുരൂഹത തുടരുന്നു” എന്നോ?”

“കുടുംബസ്വത്തിൽ ഓഹരി കിട്ടാൻ കുരുതിച്ചോരു കുരു ക്ഷേത്രത്തിൽ അനാവശ്യമായി ചീന്തി എന്ന് ഇപ്പോഴേ നിങ്ങൾക്ക് ഖേദം തോന്നിത്തുടങ്ങിയോ?”, ധർമ്മപുത്രൻ എന്ന് പാഞ്ചാലി നിന്ദയോടെ വിളിക്കുന്ന, പുതിയ ഹസ്തി നപുരി രാജാവിനെ കൊട്ടാരം ലേഖിക അഭിവാദ്യം ചെയ്ത മുട്ടുകുത്തി.

“കാര്യമറിയാതെ അല്ലെ നിങ്ങൾ മ്ലേച്ഛമായി എന്നോട് സംസാരിക്കുന്നത്. പ്രിയകൗരവർക്കു യുദ്ധഭൂമിയിൽ ജീവഹാനി സംഭവിച്ചു എന്ന് നിങ്ങൾ യുക്തിയില്ലാതെ വേവലാതിപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ വാസ്തവമതാണോ? മൂലഘടകങ്ങളുടെ ഒരു നിശ്ചിത രൂപത്തിലുള്ള സംയോജനം തകരുന്നതിനെയല്ലേ നിങ്ങൾ ‘മരണം’ എന്ന മാരകമായ അർത്ഥത്തിൽ ആണെങ്കിൽ പോലും, ‘ചോരചീന്തൽ’ എന്ന കടുത്തവാക്കുപയോഗിച്ചത്? കൗരവരുടെ മൂലഘടകങ്ങൾ, പാണ്ഡവരുടെ ഔദ്യോഗികപിൻഗാമി പരീക്ഷിത്തിലൂടെ, മറ്റൊരു തോതിൽ, കുരുക്ഷേത്രയുടെ അവസാനദിവസം തന്നെ പ്രകൃതി സംയോജിച്ചില്ലേ?”, ധർമ്മപുത്രരുടെ ശബ്ദത്തിൽ മുറിവേറ്റ ദുരഭിമാനം പ്രകടമായപ്പോൾ കൊട്ടാരം ലേഖിക ഉപചാരഭാഷ ഉപേക്ഷിച്ചു എഴുന്നേറ്റു.

“പാണ്ഡവർ കൂടെയില്ലാത്ത തക്കംനോക്കി കുടിലിൽ നഴുത്തുകയറി പാവംപെൺ പാഞ്ചാലിക്കുന്നേരെ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിനുമുതിർന്ന സൈന്ധവരാജാവ് ജയദ്രഥനെ നാമമാത്രമായി തലമൊട്ടയടിച്ച് വിട്ടാൽ തീരുമോ, സ്ത്രീപീഡനത്തിനുള്ള ശിക്ഷ?” കൊട്ടാരം ലേഖിക നകുലനോട് ചോദിച്ചു. വനവാസക്കാലം.

“ദുരൂഹത മുക്കിലും മൂലയിലും തെളിഞ്ഞുകണ്ട നഴുത്തുകയറ്റമല്ലേ, കൗരവസഹോദരിദുശ്ശളയുടെ ഭർത്താവല്ലേ ജയദ്രഥൻ, ഞങ്ങളും ശിക്ഷാധികാരമില്ലാത്ത കൗരവ അടിമകളല്ലേ, ഭീമനഖംകൊണ്ട് ജയദ്രഥശിരസ്സിൽ കീറി ചോരപൊടിയണമെന്ന പാഞ്ചാലിയുടെ ആഗ്രഹം പൂവണിയാതെ അക്രമിയെ കഴുതപ്പറത്തിരുത്തി, വഴിയിൽ കഴിക്കാൻ പൊരിച്ചുതുറച്ചിയുമായി യുധിഷ്ഠിരൻ യാത്രയാക്കി. സഹദേവൻ പിന്നീട് ഭാവി കണക്കുകൂട്ടി വിദൂരതയിലേക്ക് ദൃഷ്ടിപായിച്ചു പ്രവചിച്ചു, അവനെ കൊല്ലാതെ വിട്ടത് നന്നായി ജയദ്രഥൻ ഇനിയൊരു നിർണ്ണായകഭാഗം അഭിനയിക്കാൻണ്ട്. അത് കേട്ടപ്പോൾ മനസ്സിലായി ഭാവിയിൽ നേരത്തെ പ്രകൃതിയാൽ തയ്യാറായ ഒരു ദുരന്തനാടകമാണ് മനുഷ്യജന്മം!”

“തർക്കപരിഹാരത്തിന് അത്യുന്നതതല നയതന്ത്രനീക്കത്തിന്റെ സ്വാഭാവികതുടർച്ച മാത്രമായിരുന്ന കുരുക്ഷേത്ര യുദ്ധത്തിൽ, കൗരവർ, എല്ലാ പാരസ്പര്യ പെരുമാറ്റച്ചട്ടങ്ങളും സാന്ത്വനസ്സർശങ്ങളും കാറ്റിൽ പറത്തി, നരനായാട്ടിനിറങ്ങിയത് ഗംഗാതട ദേശചരിത്രത്തിൽ കറുത്ത അധ്യായമായി വരുംയുഗത്തിലും രാഷ്ട്രമീമാംസാ വിദ്വാർഥികൾ തക്ഷശിലയിൽ പഠിക്കുമെന്ന് പുതിയ ഭരണകൂടവക്താവ് നകുലൻ പറഞ്ഞുവെച്ചല്ലോ, പതിനെട്ടുനാൾ പോർക്കളത്തിൽ ‘നാരായണം പനയോല’യുമായി കപ്രസിദ്ധവധങ്ങൾ നേരിൽകണ്ട പകർത്താൻ ഓടിനടന്ന നിങ്ങൾ എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കുന്നു?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക യുദ്ധകാര്യലേഖകനോട് ചോദിച്ചു.

“പുതുതലമുറ കൗന്തേയരിലെ ചാരപോരാളിയല്ലേ നകുലൻ? അരങ്ങേറ്റമൈതാനവേദിയിൽ ഇന്നലെ നാം കേട്ടത് നേർസാക്ഷിമൊഴിയല്ലേ? അപ്പോൾ അവനെ നാം അവിശ്വസിക്കണോ? പോരാട്ടതുടക്കത്തിന് പിതാമഹൻ ‘കൂട്ടമണി’യടിച്ചിട്ടും അശേഷം കലുങ്ങാതെ, യുധിഷ്ഠിരൻ നഗ്നപാദനായി കൗരവസർവസൈന്യാധിപനെ ചെന്നു കണ്ടു കാലിൽവീണ് നമസ്കരിച്ചു ആശീർവാദം തേടുന്നതൊക്കെ തൊട്ടടുത്ത് നിന്ന് കണ്ടപ്പോൾ, ഇളമുറമാദ്വിപുത്രൻ ഒരുപക്ഷേ, വ്യക്തമായിക്കാണും, കുടിലകൗരവരെ പാണ്ഡവർ പാടുപെട്ടു ചെറുക്കുമ്പോഴും, അനിവാര്യമായി പോർക്കളത്തിൽ നിലനിർത്തേണ്ട അഹിംസാത്മകത!”, തൊഴിൽസാധ്യത നഷ്ടപ്പെട്ട യുവയുദ്ധകാര്യലേഖകൻ, ഇരുണ്ട ഭാവിയെക്കുറിച്ച് ഓർത്തു ഇരുട്ടിൽ ആരും കാണില്ലെന്ന ഉറപ്പിൽ പല്ല് ഞെരിച്ചു.

“അതിർത്തിഗ്രാമങ്ങളിൽ വാർത്തക്കായി ചുറ്റിനടന്നു ഒരാളുക്കുശേഷം ഇന്നലെ രാത്രി ഞാൻ ഹസ്തിനപുരിയിൽ മടങ്ങി വന്നതേയുള്ളൂ, എവിടെച്ചെന്നാലും നിങ്ങൾ കാണുക കർഷകർ കുരുവംശത്തിനെതിരെ കലിപ്പിലാണ്. പാട്ടുപെട്ട് വിത്തിറക്കിയ കൃഷിയിടങ്ങളിൽ കാട്ടുപന്നികൾ ചെയ്യുന്ന നാശം അവരെ വശം കെടുത്തു. ഇരുനദികൾക്കിടയിൽ പരമസുഖവുമായി നാൾ കഴിക്കയാണോ ഹസ്തിനപുരിയിൽ, പാണ്ഡവനിന്ദയും പറഞ്ഞു നിങ്ങൾ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനപുത്രനും, കിരീടാവകാശിയുടെ കാര്യാലയചുമതല വഹിക്കുന്നവനുമായ യുവസൈനികനോട് ചോദിച്ചു.

“പാണ്ഡവർ വനവാസത്തിനുപോയ ശേഷമാണ് ഈ പ്രതിഭാസമെന്നത് എന്തോ ദുസ്സൂചന നമുക്ക് നൽകുന്നുണ്ട്. ഞാൻ തക്ഷശിലയിൽ വിദ്യാർത്ഥി ആയിരുന്ന കാലത്തു, ഒരു ദശാബ്ദം മുമ്പ് പറഞ്ഞുകേട്ടതാണ്, പാണ്ഡവർ കടിയേറ്റുകാരായി ഖാണ്ഡവ വനത്തിൽ പോയപ്പോഴും കണ്ടു, കാട്ടുപന്നിയുടെ സംഘടിത ആക്രമണം ഹസ്തിനപുരിനഗരിയിൽ. കാട്ടിൽ ജനിച്ചവളാണെന്ന കൗന്തേയരിൽ സമ്മുലിതആവാസവ്യവസ്ഥയെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തുന്ന എന്തോ വിഷബീജങ്ങൾ വളരുന്നുണ്ട് എന്ന കൃപാചാര്യന്റെ നിഗമനം ഭരണകൂടം പിന്തുണക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം, ഞാൻ തുറന്നു സമ്മതിക്കുന്നു, തീരുന്നില്ല കാട്ടുപന്നി പ്രശ്നം. പാണ്ഡവർക്ക് മൂന്നുനേരവും മാംസാഹാരം വേണം, വെറുതെ കിട്ടിയ അക്ഷയപാത്രത്തിൽ നിന്നും മൂന്നുനേരം വാരിത്തിന്നുന്ന സന്ധ്യാഹാരം കൊണ്ട് മതിയാവില്ല പാണ്ഡവരുടെ മാംസദാഹം. പീഡകരെ ഭയന്ന്, അടക്കാനാവാത്ത ഭാവിഭീതിയിൽ പുറത്തു ചാടുകയാണ് രാപ്പകൽ കാട്ടുപന്നികൾ. നഗരത്തിൽ ഇനിയിറങ്ങുക കടുവയും കാട്ടാനയും ആവുമെന്നും കേട്ടു, മൃഗവിജ്ഞാനം പഠിച്ച നകുലസഹദേവന്മാരിൽനിന്നും. രാജ്യത്തിന്റെ കാർഷികസുസ്ഥിരതയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കാവുന്ന മാംസപ്രിയപാണ്ഡവരെ ഒരു നല്ല കൃഷി പാഠം പഠിപ്പിക്കാനാവുമോ എന്നുനോക്കട്ടെ കൗരവ നേതൃത്വം!”

◇ 2023/01/21 ◇

“പ്രതിക്ക് പൊതുസമൂഹം പരിചയപ്പെടാത്തൊരു കരുണാർദ്ര മുഖമുണ്ടെന്ന അവകാശവാദത്തെ നേരനുഭവം കൊണ്ടാണു സമർത്ഥിക്കാമോ?”, നീതിപതിഭീഷ്ഠർ, കൗരവകുടുംബാംഗമായ ദുശ്ശളയോടു ചോദിച്ചു. പാഞ്ചാലീവസ്ത്രാക്ഷേപം വിചാരണ.

“വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് ഞാൻ ജയദ്രഥന്റെ നാടായ സൈന്ധവദേശത്തേക്കു താമസംമാറ്റിയെങ്കിലും, സ്ത്രീകൾക്കുള്ള ഇരട്ട പൗരത്വം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ഇടയ്ക്കിടെ ഹസ്തിനപുരിയിൽ വേനൽക്കാലത്തു വന്നു ഇരുന്നദികളിലും മാറിമാറി നീന്തിക്കളിക്കുക പതിവാണ്. അങ്ങനെ കുളികഴിഞ്ഞു തിരിച്ചു, അന്തഃപുര സുരക്ഷയുടെ ചുമതലയുള്ള പ്രതിയുമൊത്തു അരമനയിലേക്കു നടക്കുമ്പോൾ ഉണക്കപ്പല്ലകൾക്കിടയിലൊരു വെള്ള മുയൽ ഭയന്ന് വിറച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. പെട്ടെന്നു ജാഗ്രതയോടെ രംഗം വിലയിരുത്തിയ പ്രതി വിരൽ ആകാശത്തേക്ക് ചൂണ്ടിയപ്പോൾ, ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു ഒരു കഴുകൻ ചുറ്റിപ്പറക്കുന്നു, ഊളിയിട്ടിറങ്ങുന്നു, മുയലിനെ പിടിക്കാനാവാതെ മേലോട്ടുയരുന്നു. മുയൽ തിരിച്ചുംമറിച്ചും ഓടി ഒളിക്കാനൊരിടം തേടുന്നു. ഇതൊക്കെ ‘പ്രകൃതിയുടെ ലീല’ എന്നുമട്ടിൽ ഞാൻ വല്ലായ്മയോടെ കൈ വിടുമ്പോൾ, പ്രതി ചുറ്റുംപരതി കൂർത്തകല്ലെടുത്തു ആകാശത്തേക്കൊരു ഏറ്റു. ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി, ഉന്നം തെറ്റാതെ ഏറ്റു കൊണ്ട് കഴുകൻ ഞങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ വീണു. വെള്ളമുയലിന്റെ ദയനീയസാഹചര്യത്തിൽ നമ്മൊളൊക്കെ നിസ്സംഗരാവുമ്പോൾ, പ്രതി സാർഥകമായി ഇടപെട്ടു കഴുകനെ കല്ലെറിഞ്ഞു വീഴ്ത്തിയ ഓർമ്മ, ഇന്നും അതാണെന്റെ ജീവിതാവബോധത്തെ സ്വാധീനിച്ച സാഹസിക സംഭവം!”

“ചൂതാട്ടത്തിൽ ഗാന്ധാരഭൂപതിശുകനിയിൽനിന്നും നൈപുണ്യ വികസനം നേടിയ യുധിഷ്ഠിരൻ, പക്ഷേ, വേണ്ടിവന്നാൽ ഹസ്തിനപുരികോട്ട കീഴടക്കാൻ വേണ്ട ആയുധപരിശീലനത്തിൽ മികവ് നേടാനായോ? അതോ വനവാസത്തിനുശേഷം നയതന്ത്രപ്രതിഭകളെ മുന്നിൽവെച്ചു ഒരിക്കൽകൂടി ചൂതാടി നഷ്ടസൗഭാഗ്യങ്ങൾ തിരിച്ചുപിടിക്കാമെന്നാണോ മോഹം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക നക്ഷത്രനോട്ട് ചോദിച്ചു.

“പ്രഖ്യാപിത പാണ്ഡവലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നും എപ്പോഴൊക്കെ യുധിഷ്ഠിരൻ തികഞ്ഞ ഉദാസീനതയിലേക്കു കൂപ്പുകുത്തുന്നുവോ അപ്പോഴൊക്കെ പാഞ്ചാലി വേണം കടുത്ത ശിക്ഷാനടപടിയിലൂടെ സായുധകർമ്മത്തിലേക്കു ആ മുതിർന്ന ‘കൗരവഅടിമ’യെ തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ. രാവിലെ അവൾ ഒരു വാൾ ഏൽപ്പിക്കും, യുധിഷ്ഠിരൻ വാൾ വിറപ്പിച്ചു കൊടുംകാട്ടിലേക്കു കൂട്ടാളിയില്ലാതെ ‘പരിശീലന’ത്തിനുപോവും, വഴിയിൽ കണ്ടുമുട്ടുന്ന ഓരോ ദുർബലന്മാരെയും അയാൾ അപ്പോൾ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ, ശത്രുകൗരവരെന്ന് മനസ്സാസങ്കൽപ്പിച്ചു. കയ്യും കാലും വെട്ടി പരിക്കേൽപ്പിച്ചു മാർകായുധവിദ്യയിൽ മുന്തിയ പദവിയിലേക്കുയരും. ചില സന്ധ്യാഹാരിമൃഗങ്ങളെ തലവെട്ടി അത്താഴത്തിനെന്നും പറഞ്ഞു പാഞ്ചാലിയുടെ മുമ്പിലേക്കെറിയും. അത് ഭക്ഷ്യയോഗ്യമാക്കേണ്ട പാചകമികവ് അവൾ കാണിച്ചില്ലെങ്കിൽ, ആശ്രമം ആൺപെൺ ദ്വന്ദ്വയുദ്ധത്തിനു വേദിയാകും.”

“ഗംഗാതടസമതലങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന ആരോടായാലും, സംസാരിക്കുമ്പോൾ പരാതി ആർത്തവശുചിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിങ്ങളുടെ സ്തുലീകരിച്ച ആശങ്കയാണല്ലോ. അന്യായമായ പൗരാവകാശനിഷേധവും അടിമപ്പണിയും നിരന്തരം നേരിട്ടിട്ടും, പീഡകൗരവരെക്കുറിച്ച് ഒരുവാക്കു പോലും നിങ്ങൾ രോഷം കാണിക്കുന്നത് കണ്ടില്ലെന്നാണ്, മനുഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകനായ ചാർവാകൻ എനോട്ട് വേദിച്ചത്. അരാഷ്ട്രീയജീവിതമായോ, ഒരിക്കൽ മുമ്പെങ്കിലും പ്രതികരിക്കുന്ന സ്ത്രീവാദിയായിരുന്ന ദ്രൗപദി?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. മലഞ്ചെരുവിലെ ജലാശയത്തിൽ പാഞ്ചാലി. മറുവശത്തു പതിവുപോലെ മലർന്നുകിടന്ന് നീന്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു ആകാശചാരികളെന്നു പാണ്ഡവരാൽ അധിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്ന വിദ്യാധരന്മാരും ഗന്ധർവന്മാരും.

“നിങ്ങളും ഒരു സ്ത്രീയല്ലേ. വയറുവേദനയോ കാൽകഴപ്പോ മറ്റു ശാരീരികദുരിതങ്ങളോ ഒന്നുമല്ലല്ലോ ഞാൻ ആഗതരമായി സംസാരിക്കുക, ഒരു മുഴം വൃത്തിയുള്ള പരുത്തിത്തുണി കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന അടിമസ്ത്രീയുടെ അടിസ്ഥാന ആവശ്യമാണ്. പാണ്ഡവർ അത് ‘ലജ്ജാകരം’ എന്ന് തള്ളി, ഇതേ ചാർവാകൻ അത് ദുശ്ശളയെ അറിയിച്ചപ്പോൾ, കിട്ടി കൗരവരിൽനിന്നും ഒരു സമ്മാനപ്പെട്ടി നിറയെ പരുത്തിത്തുണിയും ശരീരശുദ്ധിക്കു ഔഷധങ്ങളും. ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളോട് സംസാരിക്കുക ആർത്തവത്തെക്കുറിച്ചല്ല ബഹുദർശനത്വ ദാവത്യത്തിലെ പരിഹാരമില്ലാത്ത പരസ്പരശത്രുതയെക്കുറിച്ച് മാത്രം. അടുത്ത ചോദ്യം ചോദിക്കു എന്നിട്ടുവേണം വിദ്യാധരന്മാരുമായി നീന്തിമത്സരിക്കാൻ.”

“ഇനി നിങ്ങൾ പറയുമോ പാഞ്ചാലി വിഷദ്രാവകം തള്ളി മരുന്നു പോലെ രാത്രിയിൽ നിങ്ങളെ കുടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു!”, ‘കലസ്ത്രീ’ക്കൈതിരെ അർജ്ജുനൻ ചെയ്ത ഞെട്ടിപ്പിക്കുന്ന ഏറ്റുപറച്ചിൽ സഹിക്കാനാവാതെ കൊട്ടാരം ലേഖിക മാദ്ധ്യമ പ്രവർത്തകയുടെ തൊഴിൽപെരുമാറ്റരീതി വിട്ട് പൊട്ടിത്തെറിച്ചു.

“വിഷം എന്നുനിങ്ങൾ പറഞ്ഞസ്ഥിതിക്ക് ആ കറുത്തരാത്രി വിട്ടുകളയരുതല്ലോ. ചാരത്തൊഴിലിൽ ബാല്യംമുതൽ നൈപുണ്യ വികസനം നേടിയ നക്ഷത്രന്റെ കൗശലം നിറഞ്ഞ പ്രതിരോധമുറയില്ലെങ്കിൽ, കുടിലദുര്യോധനൻ പാഞ്ചാലിയിലൂടെ നേടിയെടുക്കാൻ സാഹസികമായി തയ്യാറാക്കിയ ‘തുള്ളിമരുന്ന് പ്രയോഗം’ തക്കസമയത്തു പിടിക്കപ്പെടില്ലായിരുന്നു. അസാധാരണമായ പ്രതികരണനീക്കത്തിലൂടെ അഞ്ചുപേരെയും ഒരുമിച്ചു പായക്കൂട്ടാക്കി ഇരുട്ടിന്റെ മറവിൽ, മൃദുവീരലുകൾ കൊണ്ടുവരുടെ ചുണ്ടുപിളർത്തി, ആദ്യം ചുംബനത്തിലൂടെയും പിന്നീട് അതിവേഗത്തിൽ തുള്ളിമരുന്ന്പ്രയോഗത്തിലൂടെയും, കൗന്തേയരഞ്ചുപേരെ ഉടനടി കാലപുരിയിലേക്കയക്കാനായിരുന്നു അവളുടെ ഗുഡ് മനസ്സ് ദുര്യോധനാനുമതിയായി അവിശുദ്ധബന്ധത്തിൽ കൂട്ടുപ്രതി ചേർന്ന് ഹീനപദ്ധതിയിട്ടത്. ദുര്യോധനൻ രഹസ്യദൂതൻ വഴി അവൾക്കു മറ്റാരുമറിയാതെ എത്തിച്ച വിഷദ്രാവകം, നക്ഷത്രൻ നേരത്തെ കണ്ടെത്തി ഒഴിച്ചുകളഞ്ഞു. പാത്രം കഴുകി, കാട്ടുതേൻ നിറച്ചുവെച്ചു എന്നറിയാതെ, പ്രലോഭിപ്പിക്കാൻ വിവസ്ത്രയായ പാഞ്ചാലി “തുള്ളിമരുന്ന്” ഓരോരുത്തരുടെ നാവിലും ‘പ്രണയപൂർവ്വം’ ഇറ്റിച്ചു. അതോടെ തീരും പാണ്ഡവർ എന്ന് കരുതിയവൾക്കു പിന്നെ കേൾക്കേണ്ടിവന്നത്, “കുറച്ചുകൂടി ഒഴിക്കൂ, നിന്റെ ചുണ്ടുകൾ പോലെ തേനീനും എന്തൊരു സ്വാദ്!” എന്ന പാണ്ഡവ പ്രതികരണം! ഞെട്ടിത്തെറിച്ച പാഞ്ചാലി രാത്രി വൈകും വരെ പിന്നീട് കേട്ടത് പാണ്ഡവരുടെ സംഘരതിസീൽക്കാരം മാത്രം. അതോടെ അവസാനിപ്പിച്ചു “ദേവസന്തതികളുടെ പുത്രന്മാരെ” അവസാനിപ്പിക്കാനുള്ള ദുര്യോധനതന്ത്രം. പാവം പാഞ്ചാലി വെറും ഒരു കൗരവ ചാര, അല്ല ഇര അല്ലെ!” കളി കഴിഞ്ഞു ജലാശയത്തിൽനിന്നും അപ്പോൾ ആശ്രമമുറ്റത്തു എത്തി, ഈറൻ തുണികൾ ഉണക്കാനിടുന്ന പാഞ്ചാലി കരുതലോടെ ചെവി കൂർപ്പിക്കുന്നത്, പാതിതുറന്ന ജാലകത്തിലൂടെ കൊട്ടാരം ലേഖിക ഒരുനോക്കു കണ്ടു നോട്ടം വെട്ടിച്ചു.

“ഈ വിവാദവിരലല്ലേ ദക്ഷിണയായി മുറിച്ചുകൊടുത്ത എന്ന് നാടാകെ പാട്ടായതു? കണ്ടാൽ, മുറിച്ചുനീക്കിയ പോലെയും, മുറിച്ചെടുത്തഭാഗം തിരിച്ചുവെച്ചു തുനിക്കുട്ടിയ പോലെയുമൊന്നും തോന്നുന്നില്ലല്ലോ”, വിദ്യാർത്ഥിയുടെ വലതുകൈയിലെ തള്ളവിരൽ തൊട്ടു, സംശയത്തിൽ കൊട്ടാരം ലേഖിക മുഖത്ത് നോക്കി.

“പരിപൂർണ്ണ സന്ധ്യഭോജിയായ ഗുരുവിനു വേണ്ടത് വിദൂര വിദ്യാർത്ഥിയുടെ വിരലൊന്നുമായിരുന്നില്ല, സ്വർണനാണയമായിരുന്നു, അത് ഞാൻ രാജമന്ദിരത്തിലെ രഹസ്യ രത്നശേഖരത്തിൽ നിന്ന് പൊക്കി ആ ദരിദ്രബ്രാഹ്മണൻ നീട്ടിയപ്പോൾ ദക്ഷിണ തൃപ്തിയായി എന്ന് പുഞ്ചിരി വ്യക്തമാക്കി. മുറിച്ചുനീക്കിയ വിരൽ തിരിച്ചുവെച്ച്, കൈ പഴയപോലെ പോരാട്ടക്ഷമമായി എന്ന് നാളെ നിങ്ങൾ ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യിൽ വാർത്ത കണ്ടാൽ പരിഭ്രമിക്കരുത്. മനുഷ്യാവയവങ്ങളിലെ കൊള്ളകൊടുക്ക ഒരു പുത്തൻകായികപരീക്ഷണമായി വരുംയുഗത്തിൽ മാറ്റം എന്നാണു ഭാവി പ്രവചിക്കാൻ അമാനുഷ ശേഷിയുള്ള സഹദേവൻ പറഞ്ഞത്!”

“പ്രതിക്കൂട്ടിൽ നിർത്തിപ്പൊരിച്ചപ്പോൾ വിറളിപിടിച്ചുവോ നിങ്ങൾ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. നീതിപീഠത്തിൽ നിന്നും ആരോപിതപീഡകൻ തലതാഴ്ന്നി മുഖംമറച്ചു പുറത്തുവരുന്ന നേരം. വസ്ത്രാക്ഷേപപ്പിറ്റേന്ന്. വനവാസത്തിനുപോവാൻ മരവുരിധരിച്ച പാഞ്ചാലിയും പാണ്ഡവരും മൊഴികൊടുത്തു പദയാത്രക്കായി രാജവീഥിയിൽ.

“കുടുംബയോഗത്തിൽ ഞാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു, ഓരോ കൗരവനും മോതിരവിരൽകീറി ചുട്ടുചോര നൂറു കൗരവരാജവധുക്കളുടെയും നെറ്റിയിൽ സിന്ദൂരം ചാർത്തി സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യണം—“നീയെനിക്കെന്റെ പ്രിയമാതാവിനതുല്യം, എന്നിൽ നീ സത്പുത്രനെ എന്നും കാണണം!” ആ പ്രൗഢ ഗംഭീര അനുഷ്ഠാനത്തിനു സാക്ഷിയായ ഭീഷ്മർ, നീതിപതിയെന്ന നിലയിൽ എനിക്കുനേരെ ഇപ്പോൾ വിരൽചൂണ്ടിയപ്പോൾ, വല്ലായ്മതോന്നി. കുടുംബസദസ്സിലെ സത്യപ്രതിജ്ഞക്കു ബ്രഹ്മചര്യപ്രതിജ്ഞയുടെ കാരൽ ഇല്ലെന്നാണോ നീതിമാൻ കരുതുന്നത്? പാണ്ഡവമാതാവ് കന്തിയെപോലെ വിവാഹബാഹ്യബന്ധങ്ങളിൽ വികസിപ്പിച്ച മാതൃത്വമല്ല പതിവുത ഗാന്ധാരിയുടെ. അതിൽ പ്രപഞ്ചശക്തികളുടെ മംഗളകരമായ ഇടപെടൽ ഉണ്ടായി. സത്യപ്രതിജ്ഞചെയ്തു, അന്തഃപുരത്തിൽ നിത്യവും നൂറോളം ‘മാതാക്കൾ’ക്കൊപ്പം ജീവിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ രക്തപങ്കിലപ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റുമോ? അതോ, വൈവിധ്യബീജദാനികളിലൂടെ ഗർഭംധരിച്ചവളുടെ നഗ്നമേനികാണാൻ ഉടുതുണിവലിച്ചുരുമോ, ഗംഗയും സത്യവതിയും അംബികയും അംബാലികയും, ഇപ്പോൾ ഗാന്ധാരിയും ഇരുന്ന, കരുവംശരാജസഭയിൽ? ഭാര്യയെ പണയംവെച്ച് ചൂതാടിയ യുധിഷ്ഠിരൻ നിർമ്മിച്ചെടുത്ത ഈ വ്യാജവസ്ത്രാക്ഷേപത്തിനു, കഷ്ടം, സോദരീ, നിങ്ങളും സത്യസാക്ഷിയല്ലേ?”

“വിവാഹം കഴിഞ്ഞു പാണ്ഡവരുമൊത്തു ഹസ്തിനപുരിയിൽ നിങ്ങൾ, കുരുവംശത്തിന്റെ വിശിഷ്ട അതിഥികളായി കഴിഞ്ഞ ഇടവേളയിൽ, ‘പീഡക’ കൗരവരുമായി കൈകോർക്കുന്നത് കണ്ടു. നിത്യവും ദുശ്ശാസനൻ നിങ്ങളെ ‘പുമുട്ട’ നൽകുകയുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ചുരുട്ടുവെട്ടിൽ സാന്നിദ്ധ്യമായി അതേ ദുശ്ശാസനൻ നിങ്ങളുടെ അർക്കത്തിലൊന്നു കൈവെച്ചപ്പോൾ, അവന്റെ കുരുതി ചോര തേക്കാതെ ഇനി മുടികെട്ടിവെക്കില്ലെന്നു നിങ്ങൾ പ്രതിജ്ഞയെടുക്കുന്നതും ഇന്നലെ കണ്ടു. ഇതിലൊരു പരിഹാസ്യവൈരുദ്ധ്യം തോന്നുന്നില്ലേ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക റൂപദിയോടു ചോദിച്ചു. വനവാസത്തിനു ആദ്യഘട്ട ‘വസ്ത്രാക്ഷേപ’ത്തിൽ, മുടിയലങ്കാരങ്ങളും പൂക്കളും നീക്കി ശപഥത്തിനായി അഴിച്ചിടുകയായിരുന്നു പാണ്ഡാലി.

“അനുവാദമില്ലാതെ പെണ്ണുടലിൽ പുരുഷൻ, അത് ഭർത്താവോ കാമുകനോ ആവട്ടെ, കൈവക്കുന്നതിനെ മാപ്പർഹിക്കാത്ത അപരാധം എന്നല്ലാതെ, കൊഞ്ചിക്കഴഞ്ഞു അഭിനന്ദിക്കാനാവുമോ അഭിമാനിയായ സ്ത്രീക്ക്? കിടപ്പറയിലായാലും വേദിയിലായാലും ആ സ്വർഗ്ഗം, അതൊരു വാക്കാലുള്ള പ്രതിഷേധത്തിലൂടെ മാത്രമല്ല അവന്റെ ചോരയിലൂടെ വേണം കണക്കു തീർക്കാൻ എന്നതിൽ പൊതുസമൂഹത്തിനില്ലാത്ത മുറുമുറപ്പ് നിങ്ങൾക്കെന്തിന്? അപമര്യാദയോടെയുള്ള ദുശ്ശാസനസ്വർഗ്ഗത്തിന് അവന്റെ മൊത്തം ശരീരം വേണം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാൻ!”

“അരമനക്കുള്ളിൽ, പിന്നാമ്പുറത്തെത്തോ തിരക്കിട്ട കുടിലുമാം ഉണ്ടല്ലോ പീഡനപ്രതിയെ രക്ഷിക്കാൻ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ദുര്യോധനനോടു ചോദിച്ചു. ആറംഗ പാണ്ഡവസംഘത്തിന്റെ ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥമുദ്രയുള്ള രാജവസ്ത്രങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി ഊരിയെടുത്തു വനവാസയോഗ്യമായ മരവുരി ധരിപ്പിക്കുന്ന ആയാസകരമായ നേരം.

“നീതിപീഠത്തിൽനിന്നും പരാതി പിൻവലിച്ചാൽ അതിജീവിതക്കു ഹസ്തിനപുരി കൊട്ടാരത്തിൽ വ്യക്തിഗത കഴിവനുസരിച്ചുള്ള അന്തഃപുര തൊഴിൽകൊടുത്തു പുനരധിവാസം നൽകുന്നതോടെ, വനവാസ, നിത്യജീവിത ദുരിതത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കാമോ എന്നൊരു സ്ത്രീസൗഹൃദ നിർദ്ദേശം നീതിപീഠത്തിൽ കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പിന്നാമ്പുറച്ചവയുള്ള ഔദ്യോഗികരഹസ്യമൊന്നുമല്ല നടപടിക്രമം അനുസരിച്ചു നീതിപതി പരസഹായമില്ലാതെ തീർപ്പാക്കേണ്ട അപേക്ഷ മാത്രം. അതിൽ, കിരീടാവകാശിയും, പ്രതിപ്പട്ടികയിൽ ഇടം നേടിയ ആരോപിതരിൽ ഒരാളുമായ ദുര്യോധനൻ എന്ന ഞാൻ ഇടപെടുന്നത് ശരിയല്ലല്ലോ. ആരാണ് നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ടു വച്ചതെന്ന് വെളിപ്പെടുത്താൻ എനിക്ക് ആവില്ല പേരുവിവരങ്ങൾ ഒഴിവാക്കി അതിജീവിതയുടെ സ്വകാര്യതയും നീതിപീഠം മാനിക്കും എന്നാണ് അനുമാനം. ഏതുവിധത്തിലും നാളെ രാവിലെയോടെ ഒത്തുതീർപ്പുക്രമം പ്രായോഗിക വഴിക്കുവരുന്നില്ലെങ്കിൽ, അതിജീവിത ആറാം കൗരവഅടിമയെന്ന തൽസ്ഥിതി തുടരും. സഹനമായിരിക്കും വ്യാഴവട്ടക്കാലത്തെ ഓരോ ദിനവും എന്നുഞാൻ പറയാതെ തന്നെ നിങ്ങൾക്കുഹരിക്കാം”, ലക്ഷ്യമിടുന്ന പാണ്ഡവരോടായിരുന്നു ഭരണകൂട വക്താവായ ദുര്യോധനന്റെ ‘ചെരിഞ്ഞ’ നോട്ടവും പുഞ്ചിരിയും

“പുനരധിവാസകേന്ദ്രത്തിൽ നിങ്ങൾ കൗരവരാജവിധവകളെയും കുടുംബങ്ങളെയും ആദ്യദിനങ്ങളിൽ തന്നെ ഒരുക്കിയപ്പോൾ തിരിച്ചറിയാൻ വിട്ടുപോയോ, വളർന്നുവരുന്ന പുതുതലമുറ കൗരവ കൗമാരക്കാരെ?” കൊട്ടാരം ലേഖിക ഔദ്യോഗിക വക്താവ് നകുലനോടു ചോദിച്ചു.

ദുര്യോധനന്റെയും ദുശ്ശാസനന്റെയും കൊച്ചുമക്കൾ ദേശീയ പാതകളിലെ വഴിയമ്പലങ്ങളിൽ ഇടിച്ചുകയറി രാജ്യാന്തര യാത്രികരെ കൊള്ളയടിക്കുകയും ദേഹോപദ്രവം ചെയ്തു പരാതി കൊടുക്കരുതെന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും പതിവായ അശാന്ത ദിനങ്ങൾ. പാണ്ഡവ ഭരണകാലം.

“ഹസ്തിനപുരിയുടെ പ്രശാന്തമായ കരിമ്പിൻതോട്ടങ്ങൾ ചവിട്ടി മെതിക്കുവാൻ വരുന്ന കൗരവ ‘കുട്ടിക്കൊമ്പ’ന്മാരെ നേരിടാൻ നെടുന്തണായി ഇവിടെയൊരു ‘കുങ്കിയാന’യുണ്ടെന്ന കാര്യം നിങ്ങൾ മറക്കരുതേ! യുദ്ധം ജയിച്ചു ഹസ്തിനപുരിയിൽ എത്തിയ പാണ്ഡവരെ നേരിട്ടത് പ്രകടമായ ശത്രുതയോടെ യുധിഷ്ഠിര പട്ടാഭിഷേകത്തിനു തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്ന പുതുതലമുറ കൗരവകുടുംബാംഗങ്ങളെ. മയക്കുമരുന്നുകൊടുത്തെങ്കിലും അവരെ നിർവീര്യമാക്കാൻ ഞങ്ങൾ ഒരുകൈ തയ്യാറായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടൊന്നും പക്ഷേ, നിന്നില്ല കൗമാര കൗരവ തീവ്രവാദം. അപ്പോൾ പ്രതിരോധവകുപ്പുമേധാവി ഭീമൻ ആദ്യമായി നൈപുണ്യവികസനത്തിനു വഴിതേടി ഒരു രഹസ്യ പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിൽ കയറിക്കൂടി അതിവേഗം തൊഴിൽമികവുനേടിയ കുങ്കിയാന. നിങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ച കൗമാര തീവ്രവാദികളെ ഭീമൻ സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ ആദ്യമൊക്കെ കരിമ്പും പഴവും നൽകി സൽക്കരിക്കും മെരുങ്ങുന്നില്ലെങ്കിൽ മാത്രം മരക്കൂടിൽ തളച്ച സൗമ്യപ്രകൃതിയാക്കും. ചിലരെ ഭാവിയിലേങ്കിലും ഭരണ കൂടത്തിനുപകരിക്കുമെന്ന് വിശ്വാസത്തിൽ കുങ്കികളാക്കും. ആദരണീയനായ ഭീമനും പ്രായം കൂടുകയാണല്ലോ” പുതിയ കിരീടാവകാശി കൗമാര പരീക്ഷിച്ച് കളിപ്പാട്ടങ്ങളുമായി ബാല്യം വീണ്ടും ആസ്വദിക്കുന്നത് നകുലൻ പല്ലുഞെരിച്ചു നോക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“കുരുക്ഷേത്രവിധവ!-അങ്ങനെയാണോ നിങ്ങൾ ബലി ദാനികൗരവരുടെ രാജസ്ത്രീകളെ പരാമർശിക്കുക? കൗരവരുടെ വിധവ എന്നതിൽ കവിഞ്ഞവർക്ക് സ്വതന്ത്രവ്യക്തിത്വം ഇല്ലേ? പരിഷ്കൃതസമൂഹത്തിൽ? അവഹേളനമല്ലേ അങ്ങനെ വിളിക്കുന്നത്?” കൊട്ടാരം ലേഖിക ദ്രൗപദിയോടു ചോദിച്ചു. പാണ്ഡവ ഭരണകാലം.

“ആരോടാണ് നിങ്ങൾ ‘അവഹേളന’ത്തെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത്? ദുര്യോധനൻ എന്റെ ഉടുതുണികളെല്ലാം അധികാരഭാവത്തോടെ അഴിച്ചമാറ്റി അടിമയുടെ മരവുരിയടുപ്പിച്ചു നഗ്നപാദയായി വനവാസത്തിനയക്കുമ്പോൾ ഒരു കൗരവരാജവധുവെങ്കിലും ‘ഇത് ശരിയല്ല’ എന്ന് കൗരവരോടു പറഞ്ഞ ഓർമ്മയുണ്ടോ? മഹാരാണി എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ അവരെ കുരുക്ഷേത്രവിധവ എന്ന് മുദ്രകുത്തിയത് മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ സൗജന്യഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിനാണ്. അവർ പുനർവിവാഹം ചെയ്താൽ വിധവാനുകൂല്യം നിലക്കും. ഒന്നുകൂടിക്കുന്നു അവരിലെ കായികയോഗ്യതയുള്ളവർ അന്തഃപുരസേവന ദാതാക്കളായാൽ, അരമനസ്ത്രീകളുടെ പ്രത്യേക അവകാശങ്ങൾ ലഭിക്കും അപ്പോൾ റാണി എന്ന പദവി ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ചു അവർക്കു പാണ്ഡവരുമായി ബഹുദർശനവും ബഹുഭാര്യത്വവും തരംപോലെ ആഘോഷിക്കാം. എനിക്കും വേണമല്ലോ ഊടുവഴി വെട്ടാനൊരു ഭക്തിമാർഗ്ഗം!”

“എന്തായിരുന്നു ദ്രൗപദിയുടെ അന്ത്യമൊഴി?”, യുധിഷ്ഠിരൻ ചോദിച്ചു. അവസാന നിമിഷങ്ങളിൽ സാന്ത്വനസ്സർഗ്ഗമായും, ശാന്തമായി മരിച്ചപ്പോൾ ചരമശുശ്രൂഷക്കു ആദിവാസികൾക്കൊപ്പം പങ്കുചേർന്നും പാഞ്ചാലപുത്രിക്ക് യാത്രാമൊഴി പറഞ്ഞശേഷം പാണ്ഡവരെ തേടി മുന്നോട്ടു നടക്കേ വഴിയോര നീർച്ചാലിന്നരികെ വിശ്രമിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. മഹാപ്രസ്ഥാനം.

“എന്നെപ്പോലെ ആരോരുമറിയാതെ മരിക്കാതിരിക്കട്ടെ, ദേവസന്തതികളായ ഭർത്താക്കന്മാർ. അവർക്കു പ്രകൃതിയുടെ കനിവോടെ ആരാധകർ യാത്രപറയട്ടെ. ജീവകാലം മുഴുവൻ കാത്തു സൂക്ഷിച്ച പൊന്നുടലോടുകൂടിയവർ സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കട്ടെ. അങ്ങനെ ഒരാശംസ ദ്രൗപദി സൗമ്യമായി ഉച്ചരിച്ചതു എന്റെ മടിയിൽ തലവച്ചു കണ്ണടയും മുമ്പായിരുന്നു.”

“പാണ്ഡവസേനയെ ചെന്നുകണ്ടപ്പോൾ പേടിതോന്നി, എവിടെനിന്നു സംഘടിപ്പിച്ചു ഇവരെയൊക്കെ യുധിഷ്ഠിരൻ, വിരാടനാട്ടിൽ വിധേയത്വത്തോടെ കഴിഞ്ഞ നാളുകളിൽ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക വിസ്തയത്തിൽ ചോദിച്ചു.

“സഖ്യസൈന്യങ്ങളെ സംഭരിക്കാൻ അഞ്ചുപാണ്ഡവരും അയൽനാടുകളിൽ ഏറെ അലഞ്ഞു. എവിടെച്ചെന്നമ്പേ ഷിച്ഛാലും കേട്ടു ദുര്യോധനൻ നേരത്തേയെത്തി സൈനികരെ ഉയർന്നവേതനം നൽകി പൊക്കിയിരിക്കുന്നു. വിഷണ്ണരായ പാണ്ഡവരോടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ സേനാനായകൻ പതുക്കെ ചോദിച്ചു, കാരാഗൃഹം നിറയെ കാലാകാലങ്ങളായി കൊടുംകുറ്റവാളികളെ ജീവപര്യന്തം തടവിലിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ വിജയാശംസകളോടെ അവരെ കൊണ്ടുപോവുന്നോ? പ്രതിഫലമായി ഒന്നും തരേണ്ട മറ്റു പാണ്ഡവരുമായി ആലോചിച്ചു യുധിഷ്ഠിരൻ ഉടൻ കരാറിലേർപ്പെട്ടു. കൗരവരുമായി യുദ്ധംജയിച്ചാൽ ഇവരെ ഞങ്ങൾ പാണ്ഡവ സൈന്യത്തിൽ പദവിനൽകി നിയമിക്കാം. ഞങ്ങൾ കുറ്റവാളികളോടു പക്ഷേ, പറഞ്ഞത് ധർമ്മസംസ്ഥാപനത്തിനെന്നും പറഞ്ഞു സത്യവാനെന്ന് വിശ്വഖ്യാതിനേടിയ പാണ്ഡവൻ നേരിട്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. നിത്യവേതനത്തിൽ കൂലിപ്പട്ടാളമായി ചേർന്നാൽ മരണംവരെ വലിയ സംഖ്യ പ്രതീക്ഷിക്കാം. അവർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന കൗരവരെ ചിത്രവധം ചെയ്യുന്ന എളുപ്പപ്പണിയേ നിങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടൂ. അങ്ങനെ അവർ ഇവിടെ എത്തി. മദ്യം മാംസം മദിരാക്ഷി എല്ലാം കിട്ടിയപ്പോൾ അവർ കഠാരി മുർച്ഛകൂട്ടാൻ തുടങ്ങി. കുരുക്ഷേത്ര അവരുടെ വിധി നിർണ്ണയിക്കട്ടെ, തിരക്കുനിറഞ്ഞ കാരാഗൃഹങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞും കിട്ടി!”

“അത്ര എളുപ്പമാണോ, നിങ്ങളെപ്പോലൊരു പോരാളിയെ കൊണ്ട് കൗരവർ സന്യസ്തആശ്രമങ്ങളിലെ മാലിന്യനീക്കം ചെയ്യിക്കുന്ന പണി?” കൊട്ടാരം ലേഖിക പാഞ്ചാലി യോട്ട് ചോദിച്ചു. വനവാസക്കാലം.

“പ്രിയദൂര്യോധനന്റെ സദുദ്ദേശ്യപരമായൊരു നിർദ്ദേശത്തിൽ ഞാൻ സ്വയം ഏറ്റെടുത്ത നിയോഗമായിരുന്നല്ലോ അത്. വലിച്ചെറിയൽമുക്ത വനമേഖല എന്ന പദ്ധതി തുടങ്ങി, സന്യസ്തർ. മാലിന്യങ്ങൾ ഇടംവലം നോക്കാതെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ ആശ്രമാന്തരീക്ഷം, വൃത്തിയാക്കുകയും, ഇനിയരുത് വലിച്ചെറിയൽ എന്നൊരു ജാഗ്രതാ മുന്നറിയിപ്പ് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തല്ലോ. പ്രഖ്യാപിത പരിത്യാഗികളെങ്കിലും അവർ, നാം മനുഷ്യരെപ്പോലെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ജൈവം, അജൈവം എന്നിങ്ങനെ എളുപ്പം വേർതിരിച്ച് തന്നെ സംസ്കരിക്കണമെന്നും, അജൈവവസ്തുക്കൾ വേതനം നൽകി പാണ്ഡവരുടെ ഹരിതകർമ്മസേനയ്ക്ക് കൈമാറണമെന്നുമുള്ള ബോധവൽക്കരണവും ഞാൻ ചെയ്തു. ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ ആരോഗ്യകരമായ പരിപാലനം ഒരു ജീവിതലക്ഷ്യമായി ഏറ്റെടുത്ത ഉടയോൻദൂര്യോധനൻ എന്നോട് വാത്സല്യത്തോടെ നിർദ്ദേശിച്ച പദ്ധതി എന്ന നിലയിൽ, ശത്രുതയോടെ പാണ്ഡവർ മുഖംതിരിച്ചപ്പോൾ, മൊത്തം പൊതുനന്മയോർത്തുഞാൻ അത്, വഴക്കിടാതെ പൂർത്തിയാക്കി. അരമനത്തിണ്ണ നിരങ്ങി, കൗരവസ്ത്രീകൾ വെച്ചതും വിളമ്പിയതും സദ് വാർത്തയാക്കുന്ന മാധ്യമപ്രവർത്തകക്ക് എന്നുമുതലാണ് പരിസ്ഥിതി, പരിഗണനാവിഷയമായത്?”

“സ്ത്രീപീഡനപരാതിയിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടാൻ, അവസാനം മാനസികദൗർബല്യത്തിന് ചികിത്സതുടരുന്ന ആൾ എന്ന് നീതിപീഠത്തിൽ താണുകേണ്ട് യാചിക്കേണ്ടിവന്നു അല്ലേ?” കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. മടുപ്പാവിൽ പുതുമണ്ണിറക്കി ഔഷധച്ചെടികൾ നട്ടുപരിപാലിക്കുകയായിരുന്നു, കൗരവമുപ്പിളമയിൽ രണ്ടാമനും, ദൂര്യോധനന്റെ ആജ്ഞാനുവർത്തിയും ചിലപ്പോളൊക്കെ കൂലിക്കൊലയാളിയുമായ ദുശ്ശാസനരാജകുമാരൻ.

“സ്വതന്ത്രമായ നീതിന്യായവകുപ്പ് കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പരിഷ്കൃതസമൂഹത്തിലായില്ലേ സൗന്ദര്യോപാസകനായ എന്റെ ജീവിതം. മനസികദൗർബല്യം എനിക്ക് ദ്രൗപദിയോടായിരുന്നു, സംതൃപ്തവിവാഹിതനാണെന്ന് ഞാനെങ്കിലും. ഒന്നും പക്ഷേ, ഏകപക്ഷീയമായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ അന്തഃപുരത്തിലായിരുന്ന ദ്രൗപദി ഞാൻ വിളിച്ച ചുതാട്ടസഭയിലേക്കുവരുമ്പോൾ നീണ്ട ഇടനാഴിയിലൂടെ ഇരുട്ടിൽ നടന്നാൽ ക്ഷീണം തോന്നുമെന്നു പറഞ്ഞു എന്റെ തോളിൽ കമഴ്ത്തിക്കിടന്നതും കെട്ടിപ്പിടിച്ച് സുരക്ഷാബോധം നേടിയതും. പാണ്ഡവർക്കുമുമ്പിലെത്തിയപ്പോൾ അവൾ ഒന്ന് പതറി, “എന്നെ പ്രതിസ്ഥാനത്തു നിർത്തിയാൽ ഒന്നും തോന്നരുതേ” എന്ന് ആലിംഗനം ചെയ്തവൾ ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. പാണ്ഡവരിൽ സാക്ഷരനായ നകുലൻ എഴുതിക്കൊടുത്ത പനയോല ഓടിച്ചു വായിച്ചപ്പോൾ തന്നെ നീതിപതി ഭീഷ്മർ പറഞ്ഞു, ഇതൊരു അടിമുടി വ്യാജപരാതി. അങ്ങനെ എന്നെന്നേക്കുമായി അത് തീർപ്പായി. ഇനി നിങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്താൽ കിരീടാവകാശികളിൽ രണ്ടാമനെന്ന നിലയിൽ ഭരണഘടനാവകുപ്പനുസരിച്ച് ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’യെ മാതൃകാപരമായി നിരോധിക്കാൻപോലും ഞാൻ അവകാശം ഉന്നയിക്കും. അടങ്ങുന്നുവോ നീ, അതോ പൊരുതുന്നോ?”

“കുറ്റകൃത്യവും പാപവും വ്യത്യാസം തിരിച്ചറിയാൻ വെറുമൊരു പത്രപ്രവർത്തകയായ സ്ഥിതിക്ക് നിങ്ങൾക്ക് വൈകിയോ?”, യുധിഷ്ഠിരൻ കൊട്ടാരം ലേഖികയോട് ചോദിച്ചു. മഹാപ്രസ്ഥാനം. അവസാനം ഭീമനും വഴിയിൽ കഴഞ്ഞുവീണു മരിച്ച ദിനം. ഒരു ചൊക്ലിപ്പട്ടി ഉത്സാഹത്തോടെ യുധിഷ്ഠിരൻ കൂട്ടായി തൊട്ടുപിന്നിൽ വാലാട്ടി നടന്നു.

“കുറ്റകൃത്യം ഭൂമിയിലെ മനുഷ്യജീവിതവുമായും, പാപം വിശ്വാസിയുടെ മരണാനന്തര ജീവിതവുമായും കൂട്ടിമുട്ടിക്കിടക്കുന്നു. കുറ്റകൃത്യം ചെയ്യുന്നവനു നാട്ടിൽ കാരാഗൃഹം നീതിന്യായ വിചാരണക്കുശേഷം അതിവേഗം തുറന്നു കിട്ടുമ്പോൾ, പാപം ചെയ്യുന്നവനു സ്വർഗ്ഗവാതിൽ പ്രവേശനം നിഷേധിക്കുന്നു എന്നാണ് വിശ്വാസം. കുറ്റകൃത്യം നാട്ടിലെ പരിഷ്കൃത നിയമവാഴ്ചയുമായി പരസ്യവേദിയിൽ വിചാരണചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ, പാപം ധർമ്മികതയുമായി തിരുഹൃദയത്തിൽ മുട്ടിയുരുമ്മുന്നു. എന്നാൽ പാപവും കുറ്റകൃത്യവും ഐക്യപ്പെട്ട അപൂർവ്വ നേരവുമുണ്ട്— മഹാപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പരിത്യാഗികളായി നിങ്ങളുടെ കൂടെ എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു വന്ന ഭാര്യയും സഹോദരങ്ങളും വഴിയിൽ ഒന്നൊന്നായി കഴഞ്ഞുവീണു മരിക്കാൻ കിടക്കുമ്പോൾ, “കണക്കായി” എന്നുമുനവെച്ചുപറഞ്ഞു കാൽ നിങ്ങൾ മുന്നോട്ടെടുക്കുമ്പോൾ!”

◇ 2023/01/27 ◇

“ചക്രവൃഹത്തിൽ ബന്ധിയായ ആ കൊച്ചുകുട്ടിയുടെ തല വെട്ടിയത് നിങ്ങൾ, നിങ്ങൾ ആയിരുന്നോ!”, കൊട്ടാരം ലേഖിക വെറുപ്പോടെ കൗരവപോരാളി കർണ്ണനെ നോക്കി. വൈകിയ രാത്രിയിൽ ജലാശയത്തിനരികെ ചിതയിൽ, അർജ്ജുനപുത്രൻ അഭിമന്യു ഒരുപിടിചാരമാകുന്ന നേരം.

“കൗരവരുടെ കത്തും ചവിട്ടുമേറ്റ മണ്ണിൽകിടന്ന് പിടഞ്ഞു വേദനിക്കുന്ന ഒരു യുവപോരാളിയെയാണ് ഞാൻ അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ കണ്ടത്. “നിർത്തൂ! ശവത്തിൽ കത്തുന്നോ?” എന്ന് ഞാൻ താരമൂല്യമുള്ള ശത്രുവിനു നേരെ ഗർജ്ജിച്ചപ്പോൾ അവരെന്ന് “നീ അവിശ്വസ്തൻ!” എന്ന മട്ടിൽ സംശയത്തിൽ നോക്കി. വാളുരി കഴുത്തുവെട്ടിയത് വേദനയിൽനിന്നും അവനെ മോചിപ്പിക്കാൻ ആയിരുന്നില്ലേ, അതോ നിഷ്ഠിര വധത്തിലൂടെ, പതുക്കെപ്പതുക്കെ മതി കാലൻ അവനിൽ കുരുക്കുമുറക്കേണ്ടത് എന്നാണോ?” തർക്കസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞുതീരുംമുമ്പ് തന്നെ സായുധ അർജ്ജുനന്റെ രൗദ്രരൂപം മുമ്പിൽ കണ്ടെന്ന പോലെ കർണ്ണൻ നടുങ്ങി മുട്ടുകുത്തി കൈകൂപ്പി.

“യാഥാസ്ഥിതികതയുടെ കൊടുമുടിയെന്നു ചാർവാകനെ പോലുള്ള പുരോഗമനവാദികൾ നിന്ദിക്കുന്ന കൃപാചാര്യർ, യുവകൗരവർക്കു നൽകിയ പിന്തുണ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടുവോ? കുരുവംശത്തിലെ കാലപ്പകർച്ച എന്ന് ഞങ്ങൾ പൊലിപ്പിക്കട്ടെ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ഗാന്ധാരിയോടു ചോദിച്ചു. ദ്രോണഗുരുക്കുല വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അരങ്ങേറ്റം പൂർത്തിയായപ്പോൾ, ദുര്യോധന നേതൃത്വത്തിൽ കർണ്ണനുമായ സൈനികവിജയത്തിൽ കോട്ടക്കകം അന്തേവാസികൾ ആർമാദിക്കുന്ന ദിനങ്ങൾ.

“വാടകഗർഭങ്ങളിൽ പിറന്നവരിൽ (കൺകെട്ടു കാരണം പാടുപെട്ടാണ് കൗരവരെ ഞാനിപ്പോഴും വേർതിരിച്ചറിയുക) ലൈംഗിക ആഭിമുഖ്യങ്ങൾ, വ്യത്യസ്ത അഭിരുചികൾ ഉണ്ടാവുക സ്വാഭാവികമല്ലേ? അക്കാര്യം അറിയാനിടയായാൽ മാതാപിതാക്കൾ ഇടപെടണമെന്നു കൊട്ടാരഗുരു വിശദീകരിച്ചതിൽ എന്തുണ്ടിത്ര പൊലിപ്പിക്കാൻ? ഇക്കാര്യത്തിൽ മാതാപിതാക്കൾ ദുഃഖിതരാകേണ്ടതില്ലെന്ന കൃപാചാര്യ പ്രസ്താവന, മാതൃത്വം നിഷേധിക്കപ്പെട്ട എന്നെക്കാൾ സാന്ത്വനമായിരിക്കുക, അറിയപ്പെടുന്ന ബീജധാനികളിലൂടെ നൊന്തുപെറ്റു കുന്നിക്കല്ലേ? സ്വവർഗ്ഗസമൂഹം എന്ന് ഭാവിയിൽ കൗന്തേയർ അംഗീകരിക്കപ്പെടാൻ, പിതൃദായക്രമമനുസരിച്ച നിയമപരമായി അവകാശമുള്ളവരാണെന്ന് ദീർഘദൃഷ്ടിയായ പാണ്ഡു (അവന്റെ നാമം എന്നെന്നും സ്തുതിക്കപ്പെടട്ടെ) സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ പറഞ്ഞുവെച്ചിരുന്നല്ലോ. ഒരു കാര്യത്തിൽ വിയോജിപ്പുള്ളതു എന്തുകൊണ്ട് പരസ്യമാക്കിക്കൂടാ? കൗരവർക്കിടയിൽ സ്വവർഗരതിക്കാരുണ്ടെങ്കിൽ, സ്വവർഗ്ഗ വിവാഹനിയമ നിർമ്മാണങ്ങളെ ഔപചാരികമായി രാജസഭാപ്രമേയത്തിൽ പിന്തുണയ്ക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കാവും. സ്വവർഗ്ഗദമ്പതികളുടെ സ്വത്തവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്താൻ സഹായിക്കുന്ന പുരോഗമനനിയമങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക്’യും തയ്യാറാവണമെന്ന കൃപാചാര്യപ്രസ്താവന പൊതുശ്രദ്ധയിൽ നിന്നും മാറാതെ നിലനിൽക്കട്ടെ. വരുംകാലങ്ങളിൽ “ഇവൻ എന്റെ പ്രിയ രതിപങ്കാളി” എന്നൊരു സ്വവർഗ്ഗഭർത്താവ് പരസ്യമായി കൂട്ടുകാരനെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന രംഗം സാങ്കല്പികമാവില്ലെന്നു ഞാൻ കരുതിക്കോട്ടെ? തിരക്കുണ്ട്. കൺകെട്ടുതുണികൾ കഴുകേണ്ട കുന്നി, ഗാന്ധാരഭൂപതിയുടെ ധ്യാനകേന്ദ്രത്തിൽനിന്നും പുറത്തു വന്നിട്ടില്ലല്ലോ. രതിമൗലികവാദികളുടെ നീരാളിപ്പിടുത്തത്തിൽ കുടുങ്ങിയോ നീയും പ്രിയകുന്തി!”

“സ്നേഹകുടുംബത്തിന്റെ ആഴത്തിലുള്ള അർത്ഥം ഓരോരുത്തരും നിർമ്മിക്കണമെന്ന് അവിവാഹിതനായ നിങ്ങൾ പറയുന്നതിൽ എത്ര കാര്യമുണ്ട്?” കൊട്ടാരം ലേഖിക പുതിയ ഭരണാധികാരി പരീക്ഷിത്തിനോടു ചോദിച്ചു. തിരുവസ്ത്രം ധരിച്ച അഭിമന്യുപുത്രൻ, രാജസഭയിൽ പ്രഭുക്കൾക്കു ദർശനം കൊടുക്കാൻ അന്തഃപുരത്തിൽനിന്നും പുറത്തിറങ്ങുന്ന നേരം. മഹാപ്രസ്ഥാനത്തിനായി ആറംഗ പാണ്ഡവസംഘം മരവുരി ധരിക്കുന്നതു ജാലകത്തിലൂടെ അവർക്കു കാണാമായിരുന്നു.

“കുരുവംശത്തിൽ ശന്തനുമുതൽ ഓരോ പുതുതലമുറ രാജകുടുംബവും തകരാറുള്ളതായി, കൂട്ടുകുടുംബവംശത്തിന്റെ പാഴ്വരകൾ പിഴുതു നോക്കിയപ്പോൾ ഇതിനകം കണ്ടു. അച്ഛൻ അഭിമന്യുവോ അമ്മ ഉത്തരയോ ഈ നാട്ടുകാരല്ല. എന്നാൽ അച്ഛനും അമ്മയും സ്നേഹത്താൽ പരിലാളിച്ച കൗമാരദാവത്വമായിരുന്നു. അതിനെ പാഞ്ചാലി എതിർത്ത് നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തി എന്നതുതന്നെ ആ ദാവത്വം അവളെ എത്ര വിറളിപ്പിടിപ്പിച്ചു! ഗംഗ, സത്യവതി, അംബിക, അംബാലിക, കുന്നി, ഗാന്ധാരി—ഓരോ പേരും ഓർക്കുമ്പോൾ മനം മന്ത്രിക്കും എന്തൊരു കഷ്ടമാണിത്. അവിഹിതബന്ധങ്ങളുടെ ഘോഷയാത്രയായിരുന്നു കുന്നി എങ്കിൽ വാടകഗർഭങ്ങളിലൂടെ നേടിയ നൂറുവരായിരുന്നു കൗരവർ. ഇത് മാറണം. മാറ്റാൻ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് വാക്കുതരുമ്പോൾ തന്നെ, മകുടിയുതി എന്റെ മുമ്പിലേക്കു വിഷപ്പല്ലുപറിക്കാത്ത മുർഖനെ ഇളക്കി വിട്ടിരിക്കുകയാണ് പടിയിറങ്ങുന്ന പാപിപാണ്ഡവർ. അവരിൽ എന്റെ പിതാമഹനായി അറിയപ്പെടുന്ന വൃദ്ധഅർജ്ജുനനുണ്ട്, പിതാമഹൻ എന്നൊക്കെ ഞാൻ അടുത്തുചെന്നു കട്ടിക്കാലത്തു വണങ്ങിയാൽ ഉടൻ കോപിഷ്ഠനാവുന്നവൻ. പ്രകൃതിനിയമത്തെ വെല്ലുവിളിക്കാൻ ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്ന മിഥ്യാധാരണയിൽ കുറെനാൾ അയാൾ പൊങ്ങച്ചത്തോടെ, യുവാവെന്നബോധ്യത്തിൽ ജീവിച്ചു കൈകാലുകൾ നീരുവന്ന് ചലനം പണിപ്പെട്ടാവുമ്പോൾ അതാ വിനീതമായി എന്നോടു് കൈവീശി യാത്ര ചോദിക്കുന്നു. ആത് ഗൗനിക്കും അതൊക്കെ. ഇവരുടെ പാരമ്പര്യ വിഴുപ്പു ആഴത്തിൽ കുഴികുത്തി മറവുചെയ്തുവേണം, വിവാഹം കഴിച്ച ഒരു നല്ല നാളെക്കായി ഞാൻ നീണ്ടുനിവർന്നു കിടന്നു സ്വപ്നം കാണാൻ. അതിനിടയിൽ ഭക്ഷ്യക്ഷാമം പ്രക്ഷോഭം എന്നൊക്കെ ഓരോ വേലയിറക്കി ഇനി അഭിമുഖത്തിനുവന്നാൽ!”

“വേതനരഹിത സേവനദാതാക്കളായി ദക്ഷിണാപഥത്തിൽ നിന്നും ഔപചാരികമായി ക്ഷണിക്കപ്പെടാതെ വന്ന ശാന്തിസന്ദേശ വാഹകരെപ്പോലും കൊന്നു ചോരാലുകൾ തീർക്കാതെ ഒരടി മുന്നോട്ടെടുക്കാൻ നിങ്ങൾക്കാവുന്നില്ലല്ലോ, കൊട്ടാരം ലേഖിക നകലനോട് ചോദിച്ചു. വെറുതെയല്ല അന്താരാഷ്ട്ര മാധ്യമങ്ങൾ ഹസ്തിനപുരിയിൽ പുതിയ ചുവരെഴുത്തു പതിപ്പുകളിലൂടെ പാണ്ഡവതിനക്കെതിരെ സത്യം തുറന്നുപറഞ്ഞു തുടങ്ങി!”, കുരുക്ഷേത്രം.

“പാഞ്ചാലിയുടെ പാളയത്തിനുമുമ്പിൽ വന്നൊരു ‘കരിനിറ’ ആയുധധാരി സേവനദാതാവെന്ന മുദ്രകാട്ടി സ്വയം അടയാളപ്പെടുത്താതെ ലൈംഗിക ആക്രമണത്തിന് മുതിർന്നാൽ, കൈകെട്ടി കാഴ്ചകണ്ടു നിൽക്കുമോ? ദ്രൗപദിയുടെ സുരക്ഷാവിഭാഗം മേധാവിക്കൂടിയല്ലേ ഭീമൻ, ദക്ഷിണാപഥത്തിനുള്ള സ്വാഗതഗാനം പാടാൻ ഞാൻ ആളല്ല. ദക്ഷിണാപഥത്തിൽ നിന്നാണോ നിങ്ങൾ, എന്നു ചോദിച്ചിട്ടുവേണമായിരുന്നു ലൈംഗികആക്രമിയുടെ ചോരചീന്താൻ എന്ന ദുര്യോധനന്റെ ആവശ്യവും അതിശയോക്തികൾക്കെതിരെ കാണുന്നു. നാളെ ദുര്യോധനനെ വധിക്കാൻ ഗദ വീശും മുമ്പ് “ഞങ്ങൾ ദക്ഷിണാപഥത്തിലുള്ളവർ”, എന്ന് നിഷ്പക്ഷനാട്യം പാലിക്കുമോ ഈ മേൽക്കൂരകൗരവൻ?”

“മകളും മരുമക്കളും കാട്ടിൽ കഷ്ടപ്പെടുന്നത് പാഞ്ചാലൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?”, അതോ, “എങ്ങനെയെങ്കിലും അവർ കഴിഞ്ഞു പോട്ടെ”, എന്ന പ്രയോഗികനിലപാടെടുത്തു വോ ദ്രുപദൻ?” കൊട്ടാരം ലേഖിക യുധിഷ്ഠിരനോട് ചോദിച്ചു. വനവാസക്കാലത്തെ ദുരിതപർവ്വം.

“ഭാര്യയുടെ പിതാവിൽനിന്നെങ്കിലും കായികഇടപെടലോ ആൾ സഹായമോ ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചാൽ പിന്നെ ലോകം എന്നെ ഭാവിയിൽ ധർമ്മപുത്രൻ എന്നുകൊണ്ടാടുമോ? അല്ല, പാഞ്ചാലൻ എന്തിനു ഇടപെടണം പാണ്ഡവ വനവാസത്തിൽ? ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽ ഞാൻ ഒരു ദശാബ്ദക്കാലം ചക്രവർത്തി ആയിരുന്നപ്പോൾ സാമന്തനെന്ന നിലയിൽ അവധിചോദിക്കാതെ കപ്പം തന്നിരുന്നു എന്നാൽ ചക്രവർത്തിനിപദവി വഹിച്ച പാഞ്ചാലി അച്ഛന്റെ വീട്ടിൽ അഞ്ചു മക്കളെ വളർത്താൻ ഏൽപ്പിച്ചതിനപ്പുറം, വിരുന്നണ്ണാൻ വരികയോ, “സുഖമല്ലേ കുട്ടികളേ? എന്ന് ആണ്ടുപിറപ്പിൽ ക്ഷേമാന്വേഷണം ചെയ്യുകയോ ഉണ്ടായില്ല എന്നതാണ് ഞാൻ കാണുന്ന പാഞ്ചാലാമേന്മ. ഭാവിയിൽ കൗരവർക്കെതിരെ പാണ്ഡവർ യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽ? നിഷ്പക്ഷനിലപാടെടുക്കുമോ, അതോ സൈനിക പിന്തുണ തരുമോ എന്ന ചോദ്യം സാങ്കല്പികം എന്നുഞാൻ ഇപ്പോൾ തള്ളുന്നു. ഞങ്ങൾക്കിപ്പോൾ തിരക്കുണ്ട് നായാടിപ്പിടിച്ച കാട്ടുപോത്തിനെ ഞങ്ങൾ അഞ്ചുപേരും ചേർന്നുവേണം തൊലി പൊളിച്ചു ഉൾവശം വൃത്തിയാക്കി ശുദ്ധജലത്തിൽ ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം കഴുകി, തീയിൽ ചുട്ടെടുക്കാൻ, കഷ്ടം!, മാംസാഹാരം കഴിക്കില്ല എന്ന് മാത്രമല്ല മാംസാഹാരികളെയും പാഞ്ചാലി ഇപ്പോൾ നിർദ്വയം കാണുന്നു എന്നതാണ് ഞങ്ങളുടെ പൊതുഹൃദയവേദന.”

“അഭിലാഷം പൂവണിയാനുള്ള അശാന്തമായ തയ്യാറെടുപ്പിലാണപ്പോൾ പാണ്ഡവർ, അല്ലെ!” ധർമ്മപുത്രൻ എന്ന ബഹുമതി ആകാശചാരികളിൽനിന്നും നേടിയ യുധിഷ്ഠിരനോട് കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. ഹസ്തിനപുരി കൊട്ടാരം.

“പതിനെട്ടു ദിവസത്തെ നന്മ-തിന്മ പോരാട്ടത്തിൽ, കരുക്ഷേത്രയിലുണ്ടായിരുന്ന നിങ്ങൾക്ക് ഒരു കാര്യം മനസ്സിലായി എന്നു ഞങ്ങൾ കരുതട്ടെ? പാണ്ഡവർ ഇരയുടെ ഭാഗത്താണ്. സഹനത്തിന്റെയും സഹവർത്തിത്വത്തിന്റെയും സമന്വയത്തിൽ, ഹസ്തിനപുരിയുടെ ഭരണനിർവഹണം ഏറ്റെടുക്കുക എന്ന ഭാരിച്ച ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾ എന്തുതന്നെ ആയാലും ഒളിച്ചോടില്ല”, മേലാസകലം ചതവും പരീക്ഷമുണ്ടെങ്കിലും കരുക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്ന് കാൽനടയായി കൊട്ടാരത്തിൽ എത്തി, ധൃതരാഷ്ട്രർക്ക് ആലിംഗനം ചെയ്യാനുള്ള ഭീമപ്രതിമ ചുമന്നുകൊണ്ടുപോവാൻ പാണ്ഡവർ തയ്യാറാവുന്ന സംഘർഷഭരിതമായ പ്രഭാതം.

“കിടപ്പുരോഗിയെങ്കിലും, പാണ്ഡു, മരണത്തിനു കുറച്ചുദിവസം മുമ്പ് നാരായണകൊണ്ട് സ്വയം എഴുതിയതെന്ന സംശയിക്കപ്പെടുന്ന നാലു പനയോലകൾ ഹസ്തിനപുരി കതിരപ്പന്തികളിൽ ചർച്ചയായതിൽ അരമനഅധികൃതർ ‘എലിയെ മണക്ക’നല്ലോ.” കൊട്ടാരം ലേഖിക കന്തിയോട് ചോദിച്ചു. “ഔദ്യോഗിക രഹസ്യ മെങ്ങനെ പിന്നെ അങ്ങാടിപ്പാട്ടായി?” പാണ്ഡുമരണത്തിനും മാറ്റിയുടെ സതിക്കും ശേഷം കൗന്തേയരുമൊത്തവൾ കൊട്ടാരത്തിലഭയം തേടിവന്ന കാലം.

“നിങ്ങളതിൽക്കണ്ടത് ദുരൂഹതയെങ്കിൽ, പാണ്ഡുവിധവയായ ഞാൻ കാണുക ആശയവ്യക്തത! ഒന്നാം ഓലയിൽ, സ്ഥാനത്യാഗമല്ല താൽക്കാലിക പദവിമാറ്റമാണ് ധൃതരാഷ്ട്രർക്ക് ചെങ്കോൽ കൊടുത്തതിലൂടെ, വനവാസത്തിനുപോവുമുമ്പ് പാണ്ഡു ചെയ്തത്. പാണ്ഡുവിന്റെ പിൻഗാമി, യുധിഷ്ഠിരൻ മാത്രം ആയിരിക്കണം അടുത്ത ഹസ്തിനപുരി രാജാവ്, എന്നാൽ യുധിഷ്ഠിരനു പ്രായപൂർത്തി എത്തുവരെ മുൻമഹാരാണി കന്തി ഭരണച്ചുമതല സ്വതന്ത്രമായി നിർവ്വഹിക്കും. മൂന്നാം ഓലയിൽ, സഹനമായിരിക്കും ജീവിതത്തിലുടനീളം പാണ്ഡവ ശാന്തിമന്ത്രം, നാലാമത്തെ ഓലയിൽ, അരമന അന്തേവാസികൾ സ്ഥാപിതതാൽപ്പര്യസംരക്ഷണത്തിനായി കന്തിയെയും മക്കളെയും അപായപ്പെടുത്തുമെന്ന സംശയം ശക്തമായാൽ, കായികബല പരീക്ഷണത്തിലൂടെ പ്രതിയോഗികൾക്കു മേൽ മേൽക്കോയ്മനേടാൻ പാണ്ഡവർ എത്രയും വേഗം അംഗീകൃത ഗുരുകുല വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ മുന്തിയ സൈനികപരിശീലനം നേടും. സരളമായ ഈ പ്രസ്താവനകളിൽ എവിടെയാണ് യുക്തിവാദി ചാർവാകൻ കുതിരപ്പന്തിയിൽ ക്ഷോഭിക്കാൻ മാത്രം അശാസ്ത്രീയ പ്രവചനം!”

ഗുരു ദ്രോണാചാര്യന്റെ നഗരത്തിനുപുറത്തുള്ള പ്രശസ്ത ഗുരുകുലത്തിലേക്കു ബാലപാണ്ഡവരെ പ്രവേശിപ്പിക്കാനുള്ള കന്തിയുടെ ശ്രമം കടിലകൗരവർ ആവുവിധം തടയുമ്പോൾ, ഭീഷ്മരുടെ സ്വാധീനം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കന്തി പിതാമഹന്റെ പദയാത്രയിൽ ഒപ്പം നടക്കുന്ന സേവനദാതാവായി കൂട്ടം ചേരുന്ന ദിവസം.

“പാണ്ഡവരുടെ പിതൃക്കൾ ‘ആകാശചാരിക’ളെന്ന ആദിപർവ്വത്തിലെ വ്യാസപ്രസ്താവനയിപ്പോൾ യുക്തിവാദി ചാർവാകൻ അശാസ്ത്രീയമെന്നു പരസ്യയോഗങ്ങളിൽ വെല്ലുവിളിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. തക്ഷശില സർവ്വകലാശാല അതേറ്റുപിടിച്ചു വിവാദമാക്കി. അഭയാർഥികളായി വന്ന പാണ്ഡവരുടെ അടിസ്ഥാന ജീവിത വിവരങ്ങൾ വ്യാസമാമുനിക്ക് എത്തിച്ചു കൊടുക്കുമ്പോൾ, ചിരഞ്ജീവിയായ നിങ്ങൾക്കും പറ്റിയോ അക്ഷന്തവ്യമായ കൈപ്പിഴ?” കൊട്ടാരം ലേഖിക കരുവംശത്തിലെ ചരിത്രകാരനായ കൃപാചാര്യനോട് ചോദിച്ചു.

“അരമനസ്ത്രീകളുടെ വിവാഹബാഹ്യ ഗർഭരഹസ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിർവ്യാജമായ അജ്ഞത പുലർത്തിയ മൂല ഗ്രന്ഥകാരന് വേണ്ട അടിസ്ഥാനവസ്തുതകൾ സംഭരിച്ചു കൊടുക്കുന്ന അസാധാരണനിയോഗമാണ് കിരീടാവകാശി ദുര്യോധനൻ എനിക്കേൽപ്പിച്ചത്. മുൻമഹാരാണി കന്തിയോടുള്ള മമതയാൽ, ഞാനവളുടെ മൂന്നു ആൺകുട്ടികളുടെയും ജൈവിക പിതൃത്വം പാണ്ഡു ഉൾപ്പെടെ നിസ്സാര മനുഷ്യർക്ക് വീതിച്ചു കൊടുക്കാൻ മടിതോന്നിയപ്പോൾ, പെട്ടെന്നു മനസ്സിൽവന്ന ചില ആകാശചാരികളിൽ അടിച്ചേൽപ്പിച്ചു, പനയോല വഴി ദുര്യോധനന് ആ വിവരം രേഖാമൂലം കൊടുത്തെങ്കിലും, അവസാനം കൂട്ടിച്ചേർത്തുവെച്ച വേറൊരു പനയോലയിൽ ‘കൗന്തേയ പിതൃത്വം സംശയാസ്പദം’ എന്ന് അടിക്കുറിപ്പെഴുതിയിരുന്നു. എന്തുചെയ്യാം, തിരക്കിനിടയിൽ മാമുനിയതു ശ്രദ്ധിക്കാതെ പോയി എന്നു ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു. വിവരസംഭരണത്തിനു ശേഷം പിന്നീട് വ്യാസൻ എഴുതിത്തീർത്ത ആദിപർവ്വത്തിന്റെ ആദ്യകരടു അരമനയിൽ എത്തിയപ്പോൾ എന്നെ തിരുത്തലിനു ഏൽപ്പിക്കാതെ ദുര്യോധനൻ ദുരൂഹമായ കാരണങ്ങളാൽ അതൊളിപ്പിച്ചുവെച്ചതോടെ, കാര്യമറിയാതെ വ്യാസാശ്രമം രചന തുടർന്നു. ഇനി ഞാൻ ‘സംശയാസ്പദം’ എന്ന വാക്കു വ്യാസനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചാൽ, അരമനയിൽ എന്റെ ഗുരുസ്ഥാനം തന്നെ സംശയാസ്പദമാവും എന്ന് ദ്രോണാചാര്യർ താക്കീതുമെല്ലി ഉപദേശിച്ചു. നിങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ ഞാൻ അങ്ങനെ മൗനം പാലിക്കട്ടെ?”

“തൊട്ടുമുമ്പിൽ തരംനോക്കി നിന്ന ശത്രുവിന്റെ അസ്ത്രപ്രയോഗത്തിൽ, ഗുരുതരമായി മാറിൽ കൂരമ്പേറ്റു ബോധം കെട്ടുവീണ പിതാമഹൻ ഭീഷ്മർക്ക്, ആർക്കും ഉടനടി ചെയ്യാവുന്ന പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ ഉൾപ്പെടെ, അടിയന്തര വൈദ്യസഹായമെത്തിക്കുന്നതിൽ കൗരവർക്കു വീഴ്ചപറ്റിയോ?” ‘ഹസ്തിനപുരി പത്രിക’ ഇന്ന്.

“അരമന അന്തർനാടകങ്ങളിൽ കൗമാരംമുതൽ അഭിരമിച്ച നിങ്ങൾ, മഹാരാണി പാണ്ഡാലിയെ ‘പുകച്ചുപുറത്തു’ ചാടിക്കാൻ ചരടുവലിച്ച വിവാദം കതിരപ്പന്തികളിൽ ചർച്ചയാവുമ്പോൾ, നിജസ്ഥിതി പുറംലോകമറിയാൻ എന്തുണ്ടാരുോർമ്മ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. യുധിഷ്ഠിരനിൽനിന്നും സമ്മർദ്ദവും ഭീഷണിയും വഴി തട്ടിയെടുത്ത ചെങ്കോൽ, പരീക്ഷിച്ച് പൊടിതട്ടിയെടുക്കുന്ന നേരം.

“രാജമാതാവായിരുന്ന സത്യവതി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതും, അംബിക, അംബാലിക, കന്തി, ഗാന്ധാരി എന്നിവർ റാണിപദവി നേടിയ കാലത്തുപയോഗിക്കാൻ പേടിച്ചതുമായൊരു ഒരു ദന്തസിംഹാസനമുണ്ട് അന്തഃപുരത്തിൽ. സർവ്വാഭണങ്ങളും ധരിച്ച പാണ്ഡാലി, വിസ്തരിച്ചിരുന്നു ചിത്രപ്പണി ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇഷ്ടംകൂടാൻ, കൊഞ്ചിക്കഴഞ്ഞു ഞാനോരൊന്നു പറയുമായിരുന്നു. “എന്നോട് നീ പ്രായവും ശ്രേണീബന്ധവും നോക്കാതെ പ്രണയാഭ്യർത്ഥന ചെയ്യുന്നത് പാപമാണ്”, എന്നു ചരിച്ചുകൊണ്ടവൾ എനിക്ക് ‘പിഴ’യിടും: നിലത്തിരുന്നു സുഗന്ധതൈലം തേച്ചവളുടെ കാൽവണ്ണ ഞാൻ മിനുക്കിക്കൊടുക്കണം. പിഴയും പാരിതോഷികവും അങ്ങനെ മാറിമാറി പരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ആസുരശക്തിയായി പാണ്ഡാലി എത്രവേഗം പാണ്ഡവരെ പേടിപ്പിച്ചു! വയോജനങ്ങളും പരാശ്രയക്കാരമായ മൂന്നു കൗന്തേയരെ വടക്കൻ ചുരങ്ങളിലേക്കു സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കിയാൽ, ഇളമുറ മാറ്റിപുത്രന്മാരെ കൂടെനിർത്തി നമുക്കൊരുമിച്ചുകാരം പങ്കിടാമെന്നവൾ എന്നെ രഹസ്യശബ്ദത്തിൽ പ്രലോഭിപ്പിക്കും. പെണ്ണാധികാര പ്രമത്തതയുടെ പ്രഭവകേന്ദ്രമാവാൻ പാണ്ഡാലിക്കുള്ള നീണ്ട കാല അഭിലാഷം ഏക കിരീടാവകാശിയായ എന്നിലൂടെ സാക്ഷാത്കരിക്കാനാണവളുടെ നീണ്ടകാലപദ്ധതിയെന്നു നാൾക്കുനാൾ അവിഹിതബന്ധത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞാൻ, എന്റെ പിതാമഹനായ അർജ്ജുനനുമായി കൂടിയാലോചിച്ചു മഹാപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വിശുദ്ധനാമത്തിൽ പാണ്ഡാലിയെ പുറത്തുചാടിക്കാൻ വേറൊരു പദ്ധതിയുമായി തയ്യാറായി. കഥയറിയാതെ പടിയിറങ്ങിയ പാണ്ഡാലി, മലയോരപാതയിൽ മുൻപാണ്ഡവനിശ്ചയമനുസരിച്ച് ‘കാലിടറിവീണു മരിക്കാ’നിടവരും വരെ അഞ്ചുഭർത്താക്കന്മാരും അവളുടെ കൂടെ ചാരക്കണ്ണുമായി കൂടെയുണ്ടാവും. ശവമടക്കു കഴിഞ്ഞാലവർ ദുഃഖാചരണത്തോടെ കൊട്ടാരത്തിൽമടങ്ങിവന്നു, വൃദ്ധസദനത്തിൽ വിശ്രമജീവിതം നയിക്കാൻ പ്രേരിതരുമാവും. ഇതിലൊക്കെ എന്താണ് അസ്വാഭാവികത? അരമനഅധികാര വടംവലിയിൽ ചിലർ അടിതെറ്റുന്നത് പതിവ് കാഴ്ചയല്ലേ ഗംഗയാറൊഴുകുന്ന നദീതടസംസ്കാരത്തിൽ? ഇതെല്ലാം കണ്ടു ഇക്കാലത്തു ആരു നടുങ്ങും എന്നാണു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്?”

“ഗുരുദക്ഷിണയായി വിദൂരവിദ്യാർത്ഥികളിൽനിന്നും തള്ള വിരൽ മുറിച്ചെടുക്കുന്നവനെന്ന കപ്രസിദ്ധിയുണ്ടെങ്കിലും, ട്രോണരെ കൊല്ലാൻ കുരുക്ഷേത്രയിൽ തുണയായത് കേവലമൊരു ‘യുധിഷ്ഠിരനുണ്യം’യായിരുന്നോ?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു.

“അതൊരു കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ വൈകല്യമാണ്. നിങ്ങൾ പരാമർശിക്കുന്ന കേവലനൂണയും ഞാൻ പോർക്കളത്തിൽ ട്രോണവധത്തിനായുച്ചരിച്ച അർദ്ധസത്യവും തമ്മിൽ അന്തരം ഉണ്ട്. നൂണക്കു ബന്ധം സമൂഹധാർമികതയോടാണ്, അർദ്ധസത്യത്തിനു ബന്ധം വ്യക്തിയുടെ മനഃസാക്ഷിയോടും. ധാർമികതാപ്രശ്നം പൊതുവേദിയിൽ ചർച്ചക്കു വരും, എന്നാൽ അർദ്ധസത്യം അതുച്ചരിച്ചവന്റെ ഹൃദയത്തിലാണ് കത്തുക. വ്യക്തമാക്കിത്തരാം, ഒന്നടുത്തു വരു, എന്റെ ഇടനെഞ്ഞിൽ നിങ്ങൾ വലതു കൈവക്കു, അതെ, അങ്ങനെ തന്നെ. ഇനി ചെവിയോർക്കൂ എന്നിട്ടു പറയൂ, അശാന്തമാണോ തിരുഹൃദയം? അല്ല? അതാണ് പറഞ്ഞത്, യുദ്ധംജയിക്കാൻവേണ്ട വാമൊഴിള്ളളടക്കം മാത്രമേ എന്റെ അർദ്ധസത്യത്തിൽ ആ നിർണ്ണായകദിനവും ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഹൃദയത്തിൽ മനഃസ്സാക്ഷിയുടെ കുത്തില്ല. സംസാരിച്ചുനിൽക്കാൻ നേരമില്ല മാധ്യമസുഹൃത്തേ. ഇന്ന് തിരക്കുണ്ട് തേജോമയനായ ഗുരുദ്രോണാചാര്യന്റെ പൂർണകായ കളിമൺപ്രതിമയുടെ ഉൽഘാടനം ഹസ്തിനപുരി കൊട്ടാരത്തിന്റെ മുമ്പിലുള്ള സേനാപതി മാർഗിൽ, നിങ്ങളും വരുമല്ലോ, പതിവു പോലെ മുൻനിരയിൽ നിങ്ങൾക്കും യുദ്ധകാര്യലേഖകനും ഇരിപ്പിടമുണ്ടാവും, നാരായണയായിരുന്നു കുരുക്ഷേത്രയിൽ നിങ്ങളുടെ മാർകായുധമെങ്കിലും!”

“ഭാരം തോന്നാറുണ്ടോ?”, ഗദച്ചുണ്ടിക്കാട്ടി കൊട്ടാരം ലേഖിക ഭീമനോട്ട് ചോദിച്ചു.

“അപ്പോഴൊക്കെ ആയുധം താഴെവെച്ച് വലതുകൈ ഇങ്ങനെ ഉയർത്തി, ഇടനെഞ്ഞിൽ ചേർത്ത് വക്കും, പിന്നെ കൈ മുഖത്ത് ചേർത്ത് നെറ്റിയിൽ പതക്കെ തടവും, അഭ്യാസിയുടെ അതിരൂക്ഷ ചലനങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുന്ന, കയ്യിനകത്തെ അസ്ഥിയെ വീണ്ടും നമിക്കും. പിന്നീട് ഗദയെടുക്കും, അതിന്റെ മാർകപ്രഹര ശേഷിക്ക് പറ്റിയ ഇരയെ അത് തന്നെ കണ്ടെത്തട്ടെ എന്നുഞാൻ ഉള്ളഴിഞ്ഞു ആശംസിക്കും. നാരായണകൊണ്ട് ഓലയിൽ അതിസസ്യക്ഷുവികാരങ്ങൾ ദ്രൗപദി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന പോലൊരു മായികപ്രതിഭാസം ആയുധപ്രയോഗത്തിലും അനുഭവവേദ്യമാകും”, യുദ്ധാനന്തര ഹസ്തിനപുരിയിൽ ആയോധനവിദ്യ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഗുരുകുലത്തിൽ, ക്ഷണിക്കപ്പെട്ട പരിശീലകനായി വന്ന ഭീമൻ, ഇപ്പോൾ ഉപയോഗരഹിതമായ ഗദനോക്കി ഇടയ്ക്കിടെ വിതുമ്പി. യുദ്ധഭീഷണി ഇല്ലാത്ത വിധം അയൽരാജ്യങ്ങൾ അധോഗതി പ്രാപിച്ചപ്പോൾ ജേതാക്കൾക്ക് നേരിടാനുള്ളത് യുദ്ധക്കെടുതി!

“അഞ്ചുഭർത്താക്കന്മാരിൽ ഒരാൾ എന്ന പദവിമാത്രം എനിക്കുമതി എന്ന്, സ്വാർത്ഥത വെടിഞ്ഞു പാണ്ഡവർ ഓരോരുത്തരും സ്വീകരിക്കാൻ എന്തായിരുന്നു പ്രചോദനം?”, കൊട്ടാരം ലേഖിക ചോദിച്ചു. ദക്ഷിണാപഥത്തിൽ പോയി തേടിപ്പിടിച്ച് കൊണ്ടുവന്ന പനയോലക്കെട്ടുകൾ ഒതുക്കി വെക്കുകയായിരുന്നു ശിഷ്യന്മാർ.

“അഞ്ചുപേരും വെവ്വേറെ ഭാര്യമാരുമൊത്തു നാട്ടിലും കാട്ടിലും അലഞ്ഞുപെരുമാറുന്നൊരു ബൃഹത്തായ കഥാപരിസരമാണ് എഴുത്താണിയെടുത്തപ്പോൾ എന്നെ തുറിച്ചുനോക്കി പ്രകോപനപരമായി നേരിട്ടത്. അതിന്റെ രചനാപരമായ അപ്രായോഗികത എന്നെ പരവശനാക്കി. കുന്തിയും അഞ്ചുപുത്രവധുക്കളും കുട്ടികളുമൊക്കെയായി പാണ്ഡുവംശം എന്ന പുതിയൊരു പർവ്വം വായനക്കാർക്ക് പ്രയോജനപ്പെടില്ലെന്ന മറുവാദമാണ് പനയോലക്ഷാമം വിഭാവനചെയ്തു ഞാൻ കാമികന്റെ പണിപ്പുരയിൽ ഉയർത്തിയത്. പാണ്ഡാലിയുടെ ബഹുഭർതൃത്വംകൊണ്ട് തീരാവുന്നതല്ലേ, പാണ്ഡവജീവിതപ്രശ്നങ്ങളുടെ വ്യർത്ഥവ്യാപനം എന്നോരുൾവിളിയിൽ ദ്രൗപദിയെ ഏകഔദ്യോഗികഭാര്യയെന്ന പദവിയിലേക്കു മെല്ലെ ഉയർത്തി. പങ്കാളിദാമ്പത്യത്തിലെ ആവർത്തനസ്വഭാവമുള്ള ദൈനംദിനസംഘർഷങ്ങൾ ആ വിധം ഒഴിവാക്കി, കഥ വികസിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചതൊക്കെ അങ്ങനെ വായനക്കാർക്ക് സമയം ലാഭിക്കാൻ തുണച്ചു. പരുക്കൻ ദാമ്പത്യയാഥാർഥ്യം കഥയിൽ നിങ്ങൾ വിഷയമാക്കുമ്പോൾ, വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാതെ എങ്ങനെ ഇതിഹാസം പൂർത്തിയാക്കും? ഭാവിയിൽ ആർക്കും കയറി വിപുലീകരിക്കാനും നവീകരിക്കാനും കഴിയുന്നൊരു അസംസ്കൃത ഉൽപ്പന്നമായി എന്റെ രചന മാറണമെന്നാണ് മോഹം. അതു പൂവണിയുമോ? അതോ, വിമർശനച്ചൂടിൽ കൊഴിഞ്ഞുവീഴുമോ ഈ തളിർ?”

കെ പി നിർമ്മൽകുമാർ

കവി, നോവലിസ്റ്റ്, ചെറുകഥാകൃത്ത്.
ആദ്യ കഥ “ഇരുമ്പിന്റെ സംഗീതം” മാതൃ
ഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ വന്നു. ആദ്യസമാഹാ
രമായ “ജലം” കേരളം സാഹിത്യ അക്കാ
ഡമി അവാർഡ് നേടി.

പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുസ്തകങ്ങൾ

കഥാസമാഹാരങ്ങൾ

1. ഒരു സംഘം അഭയാർത്ഥികൾ
2. കൃഷ്ണഗന്ധകജ്വാലകൾ
3. ചേലക്കരയുടെ അതീതസ്വപ്നങ്ങൾ
4. പ്രവീൺ നമ്പൂതിരിപ്പാട് പരാതി തുടരുന്നു
5. മാനാഞ്ചിറയിലെ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന പത്രാധിപർ
6. തിരഞ്ഞെടുത്ത കഥകൾ

നോവൽ

1. ജനമേജയന്റെ ജിജ്ഞാസ
2. ഇന്നത്തെ അതിഥി അതീതശക്തി

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 3൦ മുതൽ 6൦ മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: info@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ info@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.